

ITRàdio Això és un drama!

2020 **MICR**0 DRAMATÚRGIES

2020 MICRQDRAMATÚRGIES

Edició

Institut del Teatre, 2020

Coordinació del projecte

Rafel Plana

Dramatúrgies

© dels respectius autors/es

Il·lustracions

© dels respectius autors/es

Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

Fotografia de coberta

© Josep Escalé

Disseny gràfic i maquetació

Txeni Gil

ISBN

978-84-9803-954-2

SUMARI

- 4 La dramatúrgia de la ràdio
Rafel PLANA i Carles BATLLE
- 5 No culpem ningú
Rubén PÉREZ ROMERO
- 15 Victòria
Gerard BIDEGAIN I FIGUEROLA
- 24 Albirar alguna cosa més
Montserrat ALCANTARILLA PADRÉS
- 31 Yo vi un unicornio
Kristina KELLNEROVÁ
- 39 Retaule factici 3.0
(Audioguia)
Jordi AGUT MARTÍNEZ
- 48 Sitiados y otros enseres
Dámaris PIRES ROMÁN
- 61 A les portes de la ciutat
Sadurní VERGÉS VILELLA
- 73 El mirall de les ànimes simples
i aniquilades
Andrea BEL ROSET

LA DRAMATÚRGIA DE LA RÀDIO

Rafel PLANA (coordinador del projecte)

Carles BATLLE (director de publicacions de l'IT)

La dramaturgia, segons Aristòtil, té a veure amb la imitació —*mitjançant la representació* (!)— d'accions humanes. Aquesta *manera* d'imitar és, precisament, allò que permet a l'autor de la *Poètica* definir l'especificitat del teatre: la *representació* és el que distingeix, per exemple, el teatre de l'èpica (amb la qual comparteix *medis* —llenguatge— i *objecte* —persones que actuen en un espai i un temps determinats—)...

I, tanmateix, la representació també és present en altres àmbits: al cinema o a la televisió, on sentim i veiem l'acció. Al còmic, on veiem l'acció però també la llegim. **I encara a la ràdio, on només la sentim.** És evident, doncs, que la representació i la dramaturgia van més enllà dels escenaris.

A la ràdio, la representació se suposa completa. Els actors *viuen* la situació en un espai ambigu al qual l'oient no té un accés visual. La representació, doncs, es construeix en l'imaginari del receptor (que, d'alguna manera, esdevé una mena de director virtual) mitjançant la veu, la música i els efectes sonors. La potència evocativa de la ràdio potser no la té cap altra disciplina dramàtica...

L'Institut del Teatre no pot ni vol ignorar una forma de representació tan *poderosa*. Una disciplina que, si bé parteix d'una llarga tradició de procediments ja testats, també obre en l'actualitat espais inèdits de recerca artística (sempre amb l'ajuda de les noves tecnologies). En aquest sentit, des de l'any 2017 impulsa l'escriptura i la posterior realització d'un seguit de petites peces de teatre radiofònic o *microdramatúrgies*. El present volum recull aquests textos (concretament els que corresponen a l'edició de l'any 2020).

Són textos deguts a la ploma d'alumnes i graduats de l'Institut, que s'han produït en el context del programa *Això és un drama*. Durant un parell de mesos, el programa es va retransmetre —amb la complicitat de l'emissora iCat, el patrocini del Museu del Monestir de Pedralbes i la AADPC, i la col·laboració de Fundació Romea, Maresme Brewery, Escola JOSO, Filmin, Taller de Músics, ICED i La Bacanal— des de l'espai de l'exposició permanent del MAE (Museu de les Arts Escèniques) de l'IT. En alguns casos, alumnes de l'Escola Joso van concebre *microcòmics* per complementar les peces. Hem afegit aquestes pàgines il·lustrades al principi de cada text.*

Us recomanem que, a l'hora de llegir, tingueu l'orella ben parada!

Gràcies!

* En aquesta edició, la pandèmia de la covid-19 ha fet que no totes les dramatúrgies comptin amb un còmic i no totes fossin presentades com estava previst.

NO CULPEM NINGÚ

de Rubén PÉREZ ROMERO

Il·lustració de Gregori SALVAT
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES

NOI 1

NOI 2

SP: *Música alegre de ràdio.*

SP: *Temporitzador forn
(Continua tota l'estona
fins que s'indiqui.)*

SP: *Porta de forn
(obrint-se)*

NOI 2

(Cantusseja sense que se l'entengui.)

Vols dir que això funciona?

NOI 1

Pots deixar d'obrir la porta, pesat?

NOI 2

Vale, vale. 7 minuts a 180 graus. No està mal això de ser reposters de tant en tant.

NOI 1

Ja t'ho diré com no s'infla bé.
Què remenes? El pastís es farà sol.

NOI 2

És que no es veu bé l'interior. Quantes vegades hem fet servir aquest forn?

NOI 1

A mi m'ho preguntes?

NOI 2

A qui vols que li preguntis?

NOI 1

No sé... Durant la visita de la teva iaia? Quan li va donar per fer quilos de canelons.

NOI 2

Podria ser. Demà podríem provar amb una altra cosa. Calamares a la andalusa. Callos a la putanesca. Potaje de garbanzos.

NOI 1

Deixa't d'hòsties i ajuda'm a tallar.

NOI 2

El kiwi no es talla tan petit, home. Maduixes li vols posar?

NOI 1

I porta també la nata de la nevera.

Hòstia, ja hi tornem a ser. Quin pet de vent que carda. L'imbècil del propietari ja ens podria portar una mica i canviar-nos les finestres. S'obren quan els dona la puta gana. Ara, tancadeta estàs millor.

Ah! Com m'agrada viure en aquest pis. Tio, vine, corre, la del sisè es torna a passejar en tanga! Quines natges, col·lega.

SP: *Cop de vent. S'obre una finestra.*

NOI 2

Ja veus! Semblen dos préssecs en almívar ben sucosos. Oh, no!

NOI 1

Oh, no! No, no, no marxis tan aviat!

NOI 2

Llàstima. El plaer sempre és efímer. On tenim allò per batre?

NOI 1

Les varetes?

NOI 2

Ecco.

Pausa.

NOI 1

Busca pels calaixos.

Joder.

NOI 2

Què?

NOI 1

Aquell home fa estona que està així.

NOI 2

Qui dius?

NOI 1

El paio del novè. El de la finestra oberta.

NOI 2

Té. Maduixes i nata per muntar.

NOI 1

Ha començat mirant-se al mirall i ara... Ara sembla que busca or no sé què collons busca dins el jersei.

SP: Tall de fruita

NOI 2

Estàs cec, col·lega. Allò és el desè.

NOI 1

Vols dir?

NOI 2

Compta.

NOI 1

Primer, segon, tercer. Quart...

NOI 2

El primer és l'entresol, capullo.

SP: Frecs molt suaus de jersei.

NOI 1

Ah! Doncs porta una estona que no sé què collons fot.

NOI 2

S'estarà rasant.

NOI 1

Pot ser... Així de gros el kiwi o encara et posaràs més exquisit?

NOI 2

Així va bé, però no n'hi posem molt, que es menjarà tot el gust de la marihuana.

NOI 1

No, ara en serio. Què pebrots deu estar fent?

NOI 2

Què collons t'importa? S'està posant un jersei, ves.

NOI 1

Joder, tu trigues tant en posar-te algo de roba?

NOI 2

Si vaig fumat... Haha!

NOI 1

Sembles lerdo. Ni així trigues tant. Ja et dic que porta un rato.

NOI 2

Deu haver agafat fred, i s'ha volgut tapar, a mi què collons m'expliques. Li deu agradar això de tapar-se.

NOI 1

Doncs que hagués tancat la finestra, no? Que s'ha de ser imbècil per tenir obert de bat a bat en aquesta època.

NOI 2

Estarà empanat, tio, jo què sé.

NOI 1

Ves a saber. Però és que és molt raro. Potser té una cita i s'està arreglant. Amb el temps que fa aquests dies, no es pot sortir al carrer amb quatre merdes.

NOI 2

O potser té una entrevista de feina... Què més dona?

NOI 1

Pausa.

I es posa un jersei blau... de llana?

NOI 2

Ui, però què fot ara?

NOI 1

És el que t'estic dient.

SP: Frecs de jersei

Sembla que no se'n surt, eh.

NOI 2

No vas enlloc així, tio!

NOI 1

Xxt! Que encara ens veurà!

NOI 2

Com vols que ens vegi si el subnormal no pot ni treure el cap del jersei? Les està passant ben putes.

NOI 1

Fixa't-hi, no pot anar ni amunt ni avall.

NOI 2

És que... Com collons s'ho ha fet? És impossible complicar-se tant la vida. S'ha de ser...

NOI 1

Clar, perquè té la màniga així, però, després, l'altre braç... No sé on li va l'altre braç.

NOI 2

Ui, ui, ui. Que s'enreda més! Que s'enreda més!

NOI 1

Ai, mare. Ara sembla que empaita alguna cosa. Aquest es fot de lloros.

NOI 2

És que s'ha de ser imbècil! Vols treure't el puto jersei i tornar a començar? Ni que fos un crio.

NOI 1

No hi ha manera, tu. Ves-me obrint la nata, please.

NOI 2

És que per què tanta insistència? Sembla un... Jo què sé que sembla. Te la tiro al bol?

NOI 1

Tira, tira.

SP: *Batent nata*

NOI 2

Eh, eh! Qui sóc, qui sóc? Muoooooh! El mutante del décimo! Muooooooh!

NOI 1

Pobre capullo. Sembla que li vagi la vida. Aguanta aquí, que li foto fort.

NOI 2

Mira, mira, mira!

NOI 1

És per flipar. Quanta estona porta? Però treu el cap pel forat d'una vegada, home!

SP: *Batent nata amb més intensitat*

NOI 2

S'ha fotut a fer voltes, el subnormal. Olé! 0-lé!!

ELS DOS

Olé!!!

NOI 1

Això li passa per comprar-se jerséis de llana.

NOI 2

Eh, que potser li han regalat. Però, clar, qui collons regala jerséis pura llana? Querías pura lana, pues te jodes.

ELS DOS

Pura lana, te jodes! Pura lana, te-jo-des!

NOI 1

Vinga! Tu pots! Que tu pots! Tio, porta la batedora, que això cansa massa.

NOI 2

Vaig. I l'individu entoma la màniga equivocada amb el braç esquerre i fica la mà equivocada per la dreta, finta el forat del cap amb molta agilitat i intenta treure el cap per l'altra màniga, que ja no sap quina és i finalment es fot un lio de collons i segueix perdut dins el seu propi jersei de llana! Quina meravella, estimats espectadors, mai s'havia vist res semblant. Això no té nom!

NOI 1

Increïble, tio!

NOI 2

Pilla, ja està endollada.

NOI 1

SP: *Turmix batent nata*

Ara, ara tira això!

NOI 2

I el paio continua! Déus, si existiu, allargueu el màxim que pugueu aquest moment.

NOI 1

Oh, Déus totpoderosos, sigueu misericordiosos, des del nostre humil pis us demanem que aquest tio mai pugui acabar de posar-se el jersei. No ens priveu d'aquest plaer! A canvi, us podeu endur ja la iaia d'aquest, que ja flaqueja.

NOI 2

Capullo.

NOI 1

No m'ho puc creure. Que va a més!

SP: *Frecs de jerséis, constants - Esbufecs*

NOI 2

Sembla com si s'estigués fotent una pallissa a ell mateix.

NOI 1

Fot-li, Fot-li! Més fort! No, home no, amb més ràbia, home!

NOI 2

Oh, oh!

NOI 1

La mà esquerra!

NOI 2

El capullo ha aconseguit treure la mà esquerra! Olé!

NOI 1

Di que sí. Sí se puede!

ELS DOS

Sí se puede! Sí se puede!

NOI 2

Eh, eh, que està a punt de treure l'altra! Que treu l'altra... Tres, dos, un i... Por el poder que me ha sido otorgado, yo te ordeno que...

ELS DOS

O-lé!

NOI 2

I després de molt d'esforç inútil, treu, pel forat equivocat..

ELS DOS

La mà dreta!

NOI 1

Dame una mano, dame la otra. Izquierda, derecha.

ELS DOS

Derecha, izquierda. Izquierda izquierda, derecha, derecha. Dale, dale. Sigue, sigue. Dale, dale, sigue, sigue.

NOI 1

Oh, no em diguis que ja es cansa.

NOI 2

Vinga va, més! Més! Tu pots donar-nos més!

NOI 1

Vinga, capullo, que confiem en tu!

NOI 2

Sí, sí, sí, sí!

NOI 1

Això és, això és! Uh, mare meva!

NOI 2

Però quin combat, senyores i senyors, no podem estar més meravellats! Un imbècil que lluita amb si mateix perquè no sap posar-se un jersei en ple segle XXI! L'evident exemplar de la decrepitud humana!

SP: Frecs de jersei, intensos - El temporitzador accelera la seva velocitat / Esbufecs

NOI 1

Està desesperat! Està súper desesperat!

NOI 2

Vinga, monstre, en volem més!

NOI 1

En volem més!

NOI 2

En volem més!

ELS DOS

Més! Méeéés!

NOI 1

Mira com corre!

NOI 2

Però, zumbat, no veus que et carregaràs el moble de l'habitació!

SP: Sona el timbre del temporitzador. No deixa de sonar fins que no el paren

NOI 1

Quina destrossa, boig!

NOI 2

Tio, que l'acabaràs liant.

NOI 1

Ei, ei, ei, vigila, home, vigila!

SP: *Frecs de jersei, frenètics / Esbufecs intensos*

NOI 2

Tio, que se li en ha anat l'olla!

NOI 1

Para, para!

NOI 2

Vols frenar?

NOI 1

Sembla un animal decapitat!

NOI 1

Què collons és aquest fum?

NOI 2

Merda, el pastís.

NOI 1

Para el forn, ràpid.

NOI 2

Ja està.

NOI 1

Uah! Quin fàstic.

NOI 2

10 grams de marihuana que se'n van a la merda.

NOI 1

10 putos grams de marihuana. Joder, col·lega, tu saps la pasta que val això?

NOI 2

Obre la finestra, que no puc respirar.

NOI 1

Em piquen els ulls.

NOI 2

Eh, on està?

NOI 1

Tio...

NOI 2

Espera.

NOI 1

Què?

NOI 2

No miris avall.

NOI 1

Què fas?

Tussen.

SP: *Aturen el temporitzador.*

Tussen.

Tussen.

SP: *S'obre la finestra.*

Silenci

SP: *Vent*

Pausa

SP: *Veïnes i veïns*

Pausa

SP: *Sirenes d'ambulància arribant de lluny - Vent*

Pausa

SP: *Persiana tancant-se*

SP: *Finestra tancant-se
- Deixen de sentir-se
les veïnes i els
veïns, i les sirenes
d'ambulància.*

SP: *Aturen la música
de ràdio, que seguia
sonant.*

Silenci

NOI 2

Tenies raó, el propietari és un gilipolles.

Ja ens podria canviar les finestres. Entra vent per totes bandes.

NOI 2

Una cosa.

NOI 1

Què?

NOI 2

Creus que socarrimada també deu col·locar?

NOI 1

Qui no s'arrisca...

NOI 2

Quan tens raó, tens raó.

NOI 1

Per cert...

NOI 2

Què?

NOI 1

Què et va regalar la teva iaia l'aniversari passat?

NOI 2

Capullo.

Mengen pastís.

||

VICTÒRIA

de Gerard BIDEGAIN I FIGUEROLA

Il·lustració d'Andrea MÁRQUEZ
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES > INTÈRPRETS

PERE > Pau ESCOBAR

EULÀLIA MARTÍ > Candela ANTÓN

VICTÒRIA > Miranda GAS

PERIODISTA > Maria PUIG

DIRECCIÓ I ESPAI SONOR > Rafel PLANA

DRAMATIS PERSONAE

PERE, secretari de la presidenta de la Generalitat de Catalunya, trenta-set anys. Càrrec de confiança. Servicial, prudent i amb aspiracions polítiques. Considera que és important no mostrar mai els seus sentiments per tal de no fer visibles les debilitats personals.

EULÀLIA MARTÍ, presidenta de la Generalitat de Catalunya, cinquanta-set anys. Líder del partit conservador (Partit Catalanista Unificat) que aspira a la reelecció al càrrec de presidenta. No sap dissimular els seus estats d'ànim, mostra la seva indignació i la seva admiració sense pensar en les conseqüències. Intenta resoldre un conflicte etern des de la posició d'una dona que, per a ser presidenta, ha hagut d'adoptar el rol dels presidents homes que l'han precedit.

VICTÒRIA, monja clarissa del Monestir de Santa Maria de Pedralbes, vuitanta-sis anys. Conserva una memòria prodigiosa i es manté en bona forma, amb una veu elegant i pausada que la converteix en una interlocutora d'altura. Coneix el Monestir de dalt a baix i vol mantenir la memòria de les dones que l'han fet gran. Té una saviesa immensa i sap portar la gent cap allà on ella vol. La fortalesa dels seus ideals lligada al seu parlar desprenen una contundent sensació de veritat.

LOCUTORA. Presenta les cançons d'una emissora musical.

PERIODISTA. Jove periodista que narra les notícies, vint-i-sis anys.

ESCENA I

22 de juny de 2036. Sonen grills estivals, algun ocell i, de lluny, borda un gos distret. Sentim la frenètica sintonia de les notícies d'una emissora de ràdio i, acte seguit, intervé la periodista.

VEU DE LA PERIODISTA

Molt bon dia. Comencem l'avanç informatiu d'aquest calorós dilluns 22 de juny de 2036 amb la notícia amb la que obriem el dia: la presidenta en funcions de la Generalitat de Catalunya i candidata per al Partit Catalanista Unificat, Eulàlia Martí, hauria demanat al Gabinet de Presidència que convoqui una roda de premsa urgent per aquest migdia per tal d'anunciar que l'acte de presa de possessió del càrrec del proper 1 de juliol es farà, atenció, al Monestir de Santa Maria de Pedralbes i no al Palau de la Generalitat com s'ha fet des de la presidència de Francesc Macià. Seguirem informant-ne al llarg del matí.

Sona la breu sintonia de tancament de l'avanç informatiu.

ESCENA II

22 de desembre de 2035. Sentim el carilló de la Generalitat, de fons, interpretant el clàssic Santa Nit. So d'un cotxe arrancant a les cotxeres de Palau. S'encén la ràdio i sentim la veu de la locutora.

VEU DE LA LOCUTORA

...i quan passen cinc minuts de les vuit del matí d'aquest 22 de desembre de 2035, escoltarem la versió que la vigatana Núria Graham ha fet recentment de l'èxit *All I want for Christmas is you*, de Mariah Carey.

Sona uns segons la peça presentada. S'obre la porta del cotxe. Puja la presidenta. Es tanca la porta.

PERE

Bon dia, presidenta.

EULÀLIA

Hola, Pere. Bon dia. *(Tus. Pausa.)* Que t'has fet als cabells?
Te'ls has tallat.

PERE

Eh... no, senyora.

EULÀLIA

M'ho deu haver semblat. Potser és que et cauen.

PERE

Li llegeixo, si li sembla bé, la llista d'actes públics per a aquest matí. A dos quarts de nou trobada al Parlament amb el diputat Frederic Garcés per parlar del fons de liquiditat europea per a la reconstrucció dels desperfectes dels aiguats del cap de setmana passat al cap de Creus. A dos quarts d'onze visita al Monestir de Santa Maria de Pedralbes per a la presentació del llibre sobre la biografia d'Elisenda de Montcada, editat pel Museu d'Història de Catalunya. I, finalment, a les cinc de la tarda rebuda al Palau de la Generalitat de la Federació Catalana d'Ateneus, per presentar la seva nova junta.

EULÀLIA

I dinar, on dinarem? Hòstia, quina agenda avui!

PERE

Bé, i recordi que, a banda de l'agenda oficial, aquest vespre té/ un

EULÀLIA

Sí, gràcies. Ho recordo: al pavelló d'esports de Premià de Mar. *(Sospira.)* Un altre divertit acte de precampanya. *(Tus.)*

PERE

Res més per avui.

ESCENA III

El mateix dia de l'escena II, una mica més tard. Se senten les campanes del Monestir de Pedralbes de fons, veus del públic sortint de la sala habilitada per a les conferències.

PERE

La presentació del llibre ha estat un èxit, senyora. Felicitats. He parlat un moment amb el director del Museu d'Història i diu que ens trucarà la setmana vinent per informar-nos d'un nou projecte d'investigació que liderarà el doctor Bertran. Presidenta, crec que la premsa voldria enregistrar unes declaracions a la porta del Monestir. Sortim?

EULÀLIA

Em vols deixar deu minuts tranquil·la? Vaig a fumar un moment al claustre i vinc.

PERE

Senyora, aquí no es pot fumar.

EULÀLIA

Ja ho sé.

PERE

No s'entretengui, si us plau. Recordi que a les cinc de la tarda tenim / la recepció de

EULÀLIA

Pere, per l'amor de Déu! Una maleïda cigarreta. No demano res més.

PERE

Entesos. Fins ara.

Se senten les passes d'en Pere, que marxa.

VICTÒRIA

A mi em passava el mateix. No em deixaven ni respirar. Eren altres temps, però.

EULÀLIA

Ai, bon dia. No l'havia vista.

VICTÒRIA

Sempre m'agrada dir que als marges de la vista rau la intensitat. *(Pausa.)* Jo a vostè sí que l'havia vista. *(Silenci.)* Bé, per la televisió.

EULÀLIA

Ja. *(Tus.)*

VICTÒRIA

No he assistit a la presentació del llibre. Es veu que ha anat molt bé.

EULÀLIA

No li interessa la vida de la reina Elisenda?

VICTÒRIA

Tot el que es pugui dir d'Elisenda de Montcada en aquest llibre segur que és poc. Ningú l'ha valorada mai com es mereix.

EULÀLIA

Com a tantes d'altres.

VICTÒRIA

Una dona amb poder, com vostè. Una dona menystinguda. Com vostè, sí.

EULÀLIA

Com es diu?

VICTÒRIA

Victòria. Sóc la germana Victòria, presidenta.

EULÀLIA

Doncs si no li fa res, em quedo cinc minuts xerrant aquí amb vostè. La maleïda premsa ja m'espera a la porta. I, ara mateix, no m'anirà pas malament una mica de vida monàstica. *(Tus.)*

VICTÒRIA

Apagui la cigarreta. Segueixi'm, li ensenyaré una cosa. *(Caminen pel claustre mentre Victòria parla.)* Coneix la capella de Sant Miquel? Els frescos de Ferrer Bassa daten de 1346. Són una meravella.

EULÀLIA

Ja conec les pintures, però serà un plaer revisitar-les amb vostè, Victòria. Fa molts anys que és monja?

VICTÒRIA

M'indigno cada dia que entro a la capella perquè/ passi, passi. *(Ja son dins de la capella, parlen més fluix i no ressona tant com a fora.)* Deia que m'indigno quan em miro aquests frescos. Compti les dones representades en aquests murals.

EULÀLIA

Les dones mai hem estat prou representades, germana. De fet, l'objectiu de l'estudi d'aquesta biografia sobre la reina / Elisenda era precisament

VICTÒRIA

No es deixi trepitjar, presidenta. No es deixi trepitjar. El nostre calvari és cruent, silenciós i fa segles de dura. Mai serà representat en cap fresc, mai serà respectat en cap manifestació política si no fem un pas endavant, Eulàlia. Creiem massa poc en el nostre poder. Ens hem doblegat massa sovint sense intentar executar els canvis reals. I, finalment, hem arrelat en algunes posicions de poder adoptant els mètodes de subjugació masculins.

EULÀLIA

Què vol dir amb això, Victòria?

VICTÒRIA

Vaig estar casada, sap? Abans d'estar-ho amb Déu, vull dir. El meu home tenia poder, sí. Molt de poder. I fins a la seva desaparició, fins que la mort no el va abraçar, eternament, convertint-lo en una escultura freda i inerta, no vaig començar a poder-me mirar als ulls en un mirall. Què voldria assolir vostè, presidenta? Com voldria ser recordada? Pot perdre la fe en el país, en el partit i, fins i tot, en els seus familiars... però si perd la fe en vostè, Eulàlia, no hi haurà triomf possible.

ESCENA IV

21 de juny de 2036. Despatx de la presidenta al Palau de la Generalitat. Sona el carilló de fons, que en aquest moment interpreta la sardana Capital del cava.

EULÀLIA

Com que no?

PERE

Presidenta, acabo de parlar amb les màximes autoritats del monestir. M'ho han confirmat.

EULÀLIA

Potser ha mort fa poc, aquella sonada. Collons, quina calor! Quan fa que hi vam anar?

PERE

Va ser pels volts de Nadal, senyora.

EULÀLIA

Estava asseguda al claustre! Vaig passar molta estona amb ella xerrant a la capella de Sant Miquel, quan em vaig quedar fumant,

no te'n recordes? S'ha espatllat l'aire condicionat? Recordo la seva cara perfectament... aquesta nit he somiat amb ella, precisament.

PERE

Presidenta... li asseguro que al Monestir de Pedralbes ens diuen que no / hi ha cap...

EULÀLIA

Truqueu immediatament al Monestir i deriveu-me la trucada al fix. Colla d'ineptes. Tot ho he de fotre jo.

PERE

Com vostè mani, senyora. També avisaré que mirin què ha passat amb l'aire condicionat del despatx. *(Marxa. Es tanca la porta, ja no sentim tan bé el so del carilló. Sona el telèfon de la taula del despatx de Presidència.)*

EULÀLIA

Hola. Sí, sí, soc la presidenta Martí. Bon dia. (...) Sí, miri, voldria parlar amb la germana Victòria. (...) No és possible. (...) No, és una dona menuda, amb ulleres. (...) O potser no es diu Victòria... (...) Vaja, uns noranta anys. O vuitanta llargs, ben portats. (...) Segur? (...) I no n'hi ha cap que es digui Victòria de segon? (...) Ja. Ho comprenc, ho comprenc. (...) Entesos. (...) No, no... (...) Entesos. Em dec haver confós... Molt agraïda. Bon dia. Adéu, adéu.

Penja el telèfon.

ESCENA V

1 de juliol de 2036. So de grills estivals a l'exterior, gent que parla a l'interior de l'església del Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Interior: se sent la veu de la presidenta amb un eco immens. Molts flaixos de càmeres fotogràfiques.

EULÀLIA

Prometo complir lleialment les obligacions del càrrec de presidenta de la Generalitat de Catalunya, amb fidelitat a la memòria de la reina Elisenda de Montcada i en base al mandat del poble català, representat pel Parlament de Catalunya.

Sonen les campanes del Monestir, repic de festa.

ESCENA VI

22 de desembre de 2035. El vent s'escola entre les portes i columnes del claustre del Monestir de Pedralbes. Interior de la capella de Sant Miquel.

VICTÒRIA

Vol que Madrid faci un gest o no?

EULÀLIA

Deixi'm anar el braç, si us plau. Germana...

VICTÒRIA

Porten anys demanant aquest gir en els esdeveniments, Eulàlia. I jo li estenc la mà per a aconseguir-ho. Confiï en mi.

EULÀLIA

Si us plau...

VICTÒRIA

No ha de fer res més que això que li demano: la cerimònia de la presa de possessió del seu càrrec se celebrarà aquí, al Monestir, a l'altar major de l'església. I haurà de jurar el càrrec per la reina Elisenda de Montcada, a qui es declararà fidel com a presidenta.

EULÀLIA

(Riu.) Què es pensa que hem tornat a l'edat mitjana? *(Riu.)*

VICTÒRIA

Miri'm als ulls.

EULÀLIA *(intentant calmar-la)*

Ja li he dit que no podrà ser, germana. La cerimònia es fa sempre al Palau de la Generalitat. Cuidi's molt, Victòria. M'espera la premsa.

S'obre la porta de la capella.

VICTÒRIA

Espero el seu gest, Eulàlia.

EULÀLIA

Gràcies per aquesta estona tan agradable.

Es tanca la porta de la capella i les passes de la presidenta s'allunyen pel claustre.

VICTÒRIA

Li asseguro que el seu gest serà el detonant del meu.

ESCENA VIII

4 de juliol de 2036. Sona la sintonia de les notícies d'una emissora nacional. El so de l'agulla dels segons d'un rellotge va sonant mentre sentim la veu de la periodista parlant per la ràdio.

VEU DE LA PERIODISTA

Seguim amb l'actualitat política d'aquest 4 de juliol amb una notícia d'última hora. Després de la negació de la presidenta Martí a ser investida si no ho feia al Monestir de Pedralbes i de l'estira i arronsa d'ahir amb el president del Parlament, Enric Campmany, qui proposava mantenir l'acte al Palau de la Generalitat, aquesta setmana frenètica acaba amb l'anunci, per

part del president del Govern Espanyol, Rafael Hinojo, d'acceptar a tràmit una proposta del Partit Catalanista Unificat que contempla la reforma de la Constitució Espanyola. Si es fes efectiva, aquesta reforma permetria la celebració d'un referèndum pactat i vinculant per consultar sobre el futur polític de Catalunya. No sabem què ha empès el president Hinojo a fer aquest inesperat anunci, inèdit des del restabliment de la democràcia el 1978, que ens obre grans preguntes i nous escenaris. N'anirem desgranant els detalls al llarg del dia.

S'apaga la ràdio. Sonen unes passes al claustre del passadís, se senten les campanes del monestir tocant lentament les tres de la tarda. L'agulla dels segons del rellotge s'atura. Una porta de fusta gran i antiga es tanca. Silenci.

ALBIRAR ALGUNA COSA MÉS

de Montserrat ALCANTARILLA PADRÉS

PERSONATGES > INTÈRPRETS

NORA > Candela ANTON

SALVADOR > Pau ESCOBAR

SOR ARIADNA > Miranda GAS

DIRECCIÓ I ESPAI SONOR > Rafael PLANA

NORA (*a part*)

Quan Miquel Martí i Pol deia «La pedra és la discreta quietud en què maduren gestos i mirades, cansats de l'aldarull i del defici», mai m'imaginava que la immensitat del marc d'aquesta pedra de la qual parlava era tan fred i minúscul com el que tinc al davant. El mur que rodeja la porta que, lluny de ser majestuosa com ho és el monestir, podria ser la de casa meva. Les parets no són solemnes, són... un mur. I ja està. I, la veritat, quan jo llegia Miquel Martí i Pol i pensava que algun dia aquella pedra la gravaria amb una promesa d'amor, albirava alguna cosa més.

Les campanes sonen.

NORA

Estic nerviosa. No imaginava això.

SALVADOR

Ja et vaig dir que això era una ximpleria, Nora. Marxem.

NORA

No. És important, entens? Cap de les dones de la meva família ha acollit el seu casament en un dia de pluja. La meva mare sempre m'ha dit que no va estar segura de casar-se amb el meu pare fins que el va veure fer aquella ofrena. Deia: «alguna cosa en la mirada de la dona del convent em va fer veure que allò no era una ximpleria». (*Riu. Pausa.*) És igual.

SALVADOR

No, va. Entrem. No hi crec, però entrem.

NORA

No és qüestió de creure-hi o no. És una tradició. I és bonica. I significa alguna cosa.

SALVADOR

Ja.

El SALVADOR pica el timbre del convent.

VEU DE SOR ARIADNA

Sí?

SALVADOR (*a la Nora*)

Va.

NORA

Bona tarda, venim a portar-los ous.

VEU DE SOR ARIADNA

Ous? Us obro.

Sona l'obertura del timbre i la porta.

NORA (*a part*)

Imagineu-vos un bosc tocat per la llum del sol. Al mig, un raig prim i dirigit il·lumina la vegetació que rodeja un camí de sorra en la foscor. El segueixes i de sobte alguna cosa en l'aire denota que tot està bé. I quan tanques els ulls veus unes fades. Són molt maques. Et rodegen i t'abracen i voletegen les seves ales al teu clatell. Aquest lloc em transporta molt més. Res a veure amb el mur de l'exterior. Aquí, on viuen les clarisses, el temps sembla haver-se aturat. Ens obren la porta i un «Déu vos guard» penjat a la paret ens dona la benvinguda.

SALVADOR (*alçant la veu*)

Quin lloc més curiós.

NORA

Xxt.

SOR ARIADNA

Bona tarda joves, el Senyor sigui amb vosaltres.

NORA

I amb el vostre esperit, germana.

SOR ARIADNA

Quina parella més bonica. A què es deu la vostra visita?

NORA

Li portem una dotzena d'ous per...

SALVADOR

Perquè ens casem en breu.

SOR ARIADNA

Que bonic veure que hi ha gent jove que encara es processa amor. I ho crida als quatre vents. La revolució de l'amor és l'única cosa que pot salvar-nos. No ho oblideu.

NORA

Bé, tan joves no som ja (*riu*).

SOR ARIADNA

Més que jo (*riu*).

SALVADOR

Però ens estimem.

NORA

Això sí, clar.

SOR ARIADNA

I veniu a fer l'ofrena pel vostre casament?

SALVADOR

És una tradició de la seva família. La seva mare ho va fer i ella sempre n'ha estat molt de la mama.

SOR ARIADNA

Mira per on. No solen venir molts nuvis a acompanyar les núvies a fer aquestes ofrenes. Fa goig.

SALVADOR

Bé, jo per si de cas intento no separar-me'n gaire. (*Riu.*)
No fos cas que se m'escapi ara que per fi l'he caçada.

NORA

És un bon noi.

Sona un telèfon.

SALVADOR

Ui! Disculpeu-me, temes de feina. Ara torno.

SOR ARIADNA (*a part*)

Ell dona un cop de mà sec a l'espatlla de la seva promesa i marxa espitat per la porta principal. Els ulls d'ella, blaus com el cel que s'observa en l'espill oceànic, el perden de vista tot intentant trobar un punt fix per no esclatar a plorar. Li veig el blanc dels ulls com recobert d'una pàtina cristal·lina. Les seves mans, en les quals destaca un anell d'or blanc, s'aferren amb massa força al cistell de fusta que conté els ous que fa un moment m'oferia. Es posa vermella i desfà la tensió que estava exercint. Em mira i somriu tot intentant que jo trobi en ella una dona feliç i afable. Somric també.

SOR ARIADNA

Com et dius bonica?

NORA

Nora.

SOR ARIADNA

Nora. (*Pausa.*) Que t'afligeix alguna cosa?

NORA

No res, l'emoció, els nervis, una mica tot. Ja sap com són els casaments. Vull dir, que ha rebut moltes núvies i totes devem ser un bomba de rellotgeria, germana.

SOR ARIADNA

Sor Ariadna. Germans ho som tots. Les núvies, saps, solen entregar pletòriques els ous. Que faci sol el dia del seu casament és només la traca final d'una gran festa major. Nosaltres no només preguem per una previsió meteorològica favorable; resem també per una vida plena en matrimoni, perquè aquell dia de sol il·lumini tots els vespres d'aquell amor. Tu, en canvi, sembles necessitar més el sol que l'amor que el sosté. Perquè ho fas tot això tu?

NORA

És una tradició.

SOR ARIADNA

Tradició, Nora, prové del llatí *tradere* que significa 'entregar'. La teva mare t'ha entregat aquest record que per ella, suposo, deu ser preuat i tu tens el dret i el deure d'entregar a la teva descendència un record feliç també.

NORA

Què vol dir?

SOR ARIADNA

Tu vols casar-te, Nora?

NORA

Sempre ho he volgut.

SOR ARIADNA

Sempre és molt de temps. Jo et pregunto pel present.

NORA

És el que em toca. He acabat la universitat, m'he independitzat; de fet visc amb en Salvador i fa uns mesos vam adoptar un preciós gos al qual m'estimo més que a la meua vida. I quan ell, amb tota la parafernàlia, em va demanar matrimoni davant la meua família, vaig sentir que racionalment era el que tocava. El meu pare sempre m'ha parlat del dia del meu casament, la meua mare sempre m'ha parlat de com jo duria el seu vestit. En el meu entorn familiar les bones noies ens casem amb bons nois.

SOR ARIADNA

L'amor no entén de bonança només.

NORA

És més del que podria aspirar. Està bé.

SOR ARIADNA

Puc explicar-te una història?

NORA

Si us plau.

SOR ARIADNA

Fa molt de temps els Reis Catòlics van fer la reforma de l'Observança: com que no podien imposar el seu poder absolut a través de les estructures polítiques, ho feren a través d'una reforma de la litúrgia que intentava controlar tota l'estructura i jerarquia eclesiàstiques de la Península. En aquest punt, Violant de Moncada es rebel·là i anà veure el papa a Roma. I denuncià el que s'estava fent. I la van escoltar. I li van acabar donant la raó. A ella la seguiren tot de dones valentes com Maria d'Aragó o Teresa de Cardona. Han canviat moltes coses. Abans, perquè m'entenguis, les dones no podien ser-hi mentre es feia missa i la veien des del cor de l'església, darrere les gelosies. La reina Elisenda de Montcada, per exemple, va voler ser enterrada al presbiteri, fins llavors un lloc reservat als homes. Si elles, com tantes altres Nores, van atrevir-se a fer tants canvis en un moment com el seu i en un entorn com l'eclesiàstic, que les vetava de tota llibertat, que no has de ser tu capaç de triar el teu camí?

NORA

No em malinterpreti, vull casar-me.

SOR ARIADNA

Però no ara, no? El fet no és casar-se, el fet és fer-ho amb l'adequat.

NORA

M'estima, però.

SOR ARIADNA

I hauria de ser mutu, no creus? Seguir el camí que els altres construeixen per a nosaltres ens priva d'explorar la potencialitat i el paisatge del nostre propi camí. Importes, Nora. No ho oblidis. Això és el que et volia dir amb la història. Que les teves lluites, les teves, importen.

NORA

I què he de fer?

So de timbre.

SOR ARIADNA

Jo no t'ho puc dir pas això. La veritat resideix dins teu i només tu pots utilitzar-la com a aliada. Has de tenir fe. Però no fe en Déu o en el món sinó en les teves creences. Els valors que et conformen. La fe actualment consisteix a creure que ho podem tot i que tot està en les nostres mans. Si segueixes el teu cor, tot el que facis serà el correcte.

S'obre la porta. Entra SALVADOR.

SALVADOR

Tot bé?

SOR ARIADNA

Sí. Molt.

SALVADOR

Ei, hauríem d'anar tirant. M'han avançat la reunió. Ho sento.

SOR ARIADNA

La Nora somriu i agafa els ous tot assentint.

SALVADOR

No els deixes?

NORA

Els hem vingut a entregar massa d'hora. Hi ha tot un procés a seguir per a les oracions del qual no era conscient.

SALVADOR

Quina ximpleria.

NORA

Escolta, marxem? M'agradaria parlar amb tu abans que marxis. És important. El Senyor sigui amb vostè, germana.

SOR ARIADNA

I amb el vostre esperit.

NORA (*a part*)

En sortir d'allà amb aquella dotzena d'ous i un parell de consells entre les mans, comprenc què em mostrava aquell raig de llum enmig del bosc. A vegades el camí més bonic és el que tu mateixa il·luminaràs. I potser, al final, Miquel Martí i Pol tenia raó i aquella majestuosa pedra albirava alguna cosa més. I ho farà. Perquè tinc la llibertat d'aconseguir-ho. I, ben pensat, tant se val si plou o no el dia del meu casament si la persona amb qui el cerebro és capaç d'enlluernar-me fins i tot els dies de pluja.

YO VI UN UNICORNIO

de Kristina KELLNEROVÁ

Adaptació a partir d'Azar de Leonid Andréiev

Il·lustració de Felicia LOBO
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES

NARRADOR

JEFE

PEDRO

CARTERO

DUEÑA DE LOS JAGUARES

RECEPCIONISTA

POLICÍA

SP: *Ruido de oficina
- aire acondicionado,
papeles, pasos, etc.*

NARRADOR

Aquel día fue un día especial para Pedro. No se trataba de que el sol brillase diferente, ni había ningún otro motivo digamos transversal..... Sin embargo, para Pedro tenía gran importancia, y es que durante su pausa para comer de 34 minutos se había comprado su primera Roomba, que llevaba tiempo ansiando profundamente. Eran las seis de la tarde y Pedro salía ansioso de su oficina, cargando la caja contra su estómago. Aparentemente de la nada, apareció su jefe.

JEFE

¿Qué veo, qué veo?

PEDRO

Ná... ya era hora creo.

JEFE

Roomba 980... has elegido bien, pero que muy bien.

PEDRO

Sí...

JEFE

Yo y mi mujer ya hemos pasado por 3 modelos, sabes, nos molesta apartarles las sillas y entonces enloquecen en seguida, de darse tantos golpes... pero este mismo ejemplar lo tenemos desde hace ya 11 meses y funciona como nuevo. Es un crack, ya verás.

PEDRO

Espero que no me decepcione, pues.

JEFE

Imposible, lo que dice el jefe va a misa, y las aspiradoras lo saben. Largo, anda, que aún me vas a pedir horas extras.

PEDRO

¡Nos vemos mañana!

JEFE

Ya me dirás cómo te ha ido... la primera vez... jeje.

(Suspira.)

PP: *Sonido de puerta
que se cierra.*

NARRADOR

Y así abandonó Pedro finalmente la oficina. Respiró profundamente el aire fresco de la ciudad y se colocó los auriculares

SP: *Ruido de coches, calle.*

PP: *Música electrónica instrumental.*

SP: *Ruido del metro; pitido de las puertas, gente que entra y sale, anuncios de las paradas, etc.*

SP: *Pelea en el metro, voces que se insultan y se gritan.*

PP: *Música electrónica instrumental.*

SP: *Sonido de puerta que se cierra.*

PP: *Sonido de Roomba aspirando.*

SP: *Ruido de oficina - aire acondicionado, papeles, pasos, etc.*

apresuradamente, no fuese a ser que escuchase alguna voz humana y se dejase arrastrar por los problemas mundanos de nadie. Ese día eran solo él y su Roomba, su Roomba y él. Y bueno, como se acababan de conocer, era un vínculo frágil. Pedro recorrió los mismos 131 pasos de siempre hasta la boca del metro, donde debía coger la línea azul. Todo el camino sujetaba con fuerza la caja contra su pecho, una necesidad extraña de proteger a su nuevo compañero le urgía a hacerlo. Se subió al vagón, contento de robarle el último asiento a una señora mayor con la compra, y se dispuso a buscar el manual de uso de su nuevo artefacto en Google. Una excitación infantil le subía a la garganta a medida que leía las instrucciones; era tal su ensoñación, que no se percató del alboroto a su alrededor. Un ladrón estaba intentando zafarse de la señora de la compra, cuyas pertenencias estaban esparcidas por el suelo. Pedro no dio demasiada importancia al asunto, ignorando los golpes y los insultos en el vagón, pero se fijó en una lata de tomate frito que había llegado hasta sus pies. Como es lógico en esa situación, le entró hambre. Se dijo que se compraría un trozo de pizza en la estación.

NARRADOR

Pedro llegó a su casa a las 18:35. Abrió las cortinas, apartó las sillas y se dispuso a desenvolver y poner en marcha su Roomba. Quedó maravillado. Ese día, el dulce sonido del caminar de su nueva compañera lo acompañó hasta la almohada.

Pausa. Se escucha el PP.

NARRADOR

Al día siguiente, Pedro estaba muy cómodo en su oficina cuando se percató de que un cartero vestido de amarillo se dirigía hacia él.

CARTERO

¿Pedro Centeno?

PEDRO

Sí, soy yo.

CARTERO

Perfecto. Aquí tienes... tus cápsulas de latte macchiato con sabor a «avellana rural».

PEDRO

Oh. Gracias. Muchas gracias.

CARTERO

¡De nada! Para eso estamos. Si me pones una firmita por aquí... estupendo.

PEDRO

¿Ya está?

CARTERO

Ya son tuyas. (*Mientras se aleja:*) Las vas a disfrutar mogollón... a mi novia le flipan.

PEDRO

¡Muchas gracias, que vaya bien!

NARRADOR

Pedro prácticamente volaba. Si cerraba los ojos podía imaginarse vívidamente el café en su taza preferida del Super3, el olor de avellana rural le entraba por los poros. En tal estado de satisfacción terminó su turno y abandonó la oficina, 131 pasos rumbo a la línea azul. Al bajar por las escaleras de la boca del metro, donde Pedro justo sacaba su teléfono para googlear el origen del café de sus cápsulas nuevas, dos cachorros de jaguar se le cruzaron entre las piernas casi causando un embrollo monumental en la línea azul. Por suerte, Pedro fue capaz de mantener el equilibrio y evitar a todos una sorpresa desagradable.

PP: *Mauullidos de jaguar, silbidos.*

DUEÑA DE LOS JAGUARES

¡Monty! ¡Miqui! ¡No chupéis nada!

NARRADOR

Con una sacudida leve y un vistazo a la mujer que perseguía los jaguares, Pedro asumió que se trataba de su dueña, Pedro prosiguió su camino pacíficamente. Llegó a casa a las 18:42. Abrió las cortinas, encendió la Roomba y se preparó una taza de café. Quedó maravillado. Ese día, el dulce olor a avellana lo acompañó hasta su almohada.

SP: *Sonido de Roomba.*

PP: *Sonido de envoltorio abriéndose. Máquina de café.*

Pausa. Se escucha el PP.

NARRADOR

A la mañana siguiente, Pedro fue como cada día a la oficina. Saludó a la recepcionista como siempre y esta no perdió ni un momento. Inmediatamente fijó sus ojos de halcón en Pedro y mostró su dentadura como para no asustarle, evidentemente sin éxito, antes de llamar su nombre por todo el vestíbulo.

RECEPCIONISTA

¡¡Pedro!! Ay, Pedro, a ti te necesitaba.

NARRADOR

Por convención social, cortesía básica y otras palabrerías de consecuencias inciertas, Pedro frenó el impulso de huir hacia el ascensor y se acercó al mostrador.

PEDRO

Jacinta... ¿Qué tal? ¿Todo bien?

RECEPCIONISTA

Sí, sí. Mira, ha llegado este paquete esta mañana, está extraviado y nadie lo quiere.

PEDRO

Ah.

RECEPCIONISTA

He pensado que podría interesarte.

PEDRO

¿Qué es?

RECEPCIONISTA

Pues mira, es un palo super chulo para recoger arañas sin tener que tocarlas. ¿Ves?

PEDRO

Está to' guapo.

RECEPCIONISTA

Yo ya tengo uno en casa, si no me lo llevaba.

PEDRO

Pues, no sé... yo vivo en un octavo.

RECEPCIONISTA

Pero, Pedro, a ver, qué más da eso. Las arañas escalan, eso lo sabe todo el mundo.

PEDRO

Eso es cierto. Y el color es bonito.

RECEPCIONISTA

Toma anda. Llévatelo.

PEDRO

¿Sí?

RECEPCIONISTA

Claro.

PEDRO

Bueno, muchas gracias Jacinta.

RECEPCIONISTA

No hay de qué Pedro.

NARRADOR

Pedro estaba contento. Aunque él mismo no se había planteado antes la necesidad de un palo atrapaarañas, no tardó en entender que debía tomárselo como una especie de señal superior del destino. *(Pausa.)* El resto de la jornada transcurrió sin ninguna interrupción y a las seis en punto Pedro inició su peregrinaje habitual hacia la línea azul. Se encontraba cruzando un paso de zebra, absorto viendo vídeos Youtube de palos atrapaarañas, cuando notó dispersión acelerada a su alrededor. Pedro levantó la mirada y se cayó al suelo de un empujón antes de entender lo que estaba pasando. Un vehículo estaba inminentemente cerca de la nariz de nuestro protagonista y había causado gran confusión sobre el paso de zebra, pues intentaba cruzar en rojo. Pedro miró con estupor a los conductores del vehículo, una caravana grande y blanca, y quedó muy desubicado por los pasamontañas que llevaban los dos pasajeros. A Pedro no le gustaban nada. Logró levantarse con dificultades tras oír el claxon y colocarse en la

PP: *Coche frenando abruptamente.*

SP: *Bulllicio de gente que se mueve aceleradamente.*

PP: *Claxon.*

acera. Se empezó a sentir extraño, no ubicaba sus extremidades ni identificaba su centro de gravedad. Clavado en la acera focalizó su mirada en el vehículo que empezaba a alejarse y entonces ocurrió; Unos ojos negros y brillantes le devolvían la mirada desde la parte de atrás del coche que casi lo había atropellado. Unos ojos negros brillantes, un pelaje blanco pristino, y un cuerno en medio de la frente... un unicornio. Pedro lo miraba perplejo mientras el vehículo seguía alejándose avenida abajo... apenas tuvo tiempo de fijarse en las letras que el unicornio había tallado sobre el cristal con su cuerno antes de que el coche girase una esquina y desapareciera de su vista para siempre. Las letras eran una A, una U, una D y una A. Una A, una U, una D y una A.

PEDRO

A. U. D. A... Auda... Auda... ¡Ayuda! ¡AYUDA! Lo han secuestrado.

NARRADOR

Pedro recobró el control sobre su cuerpo. Registró las caras de los transeúntes, la luz del sol a todo su alrededor... se tocó los bolsillos, comprobando sus pertenencias y se dio cuenta de haber perdido su palo atrapaarañas. Estupefacto por su encuentro inesperado, Pedro se desvió en trance de su ruta habitual y se dirigió a comisaría para poner una denuncia sobre el unicornio secuestrado y su palo atrapaarañas perdido. *(Pausa. Se oye PP.)*

PEDRO

Quisiera denunciar un secuestro.

PP: *Sonido de puerta cerrándose.*

POLICÍA

Muy bien.

SP: *Ruido de comisaría - aire acondicionado, papeles, pasos, voces, radio, etc.*

PEDRO

De un unicornio en una furgoneta blanca por unos tíos con pasamontañas.

POLICÍA

Muy bien. ¿Se acuerda de la matrícula del coche?

PEDRO

No... lo siento.

POLICÍA

No pasa nada.

PEDRO

¿Pero lo encontrarán?

POLICÍA

Haremos cuanto esté en nuestras manos.

PEDRO

Bien. Eso es bueno.

POLICÍA

Ha sido un buen ciudadano. Le felicito.

PEDRO

Muchas gracias.

POLICÍA

¿Algo más que quisiera añadir al informe?

PEDRO

Bueno, en el acto... he perdido... me han robado... un paquete.

POLICÍA

Muy bien. ¿Cuál era el contenido?

PEDRO

... Un palo atrapaarañas.

POLICÍA

Muy bien. Si me deja por aquí una referencia, en cuanto oigamos algo le daremos un toque.

NARRADOR

Pedro salió de la oficina sintiéndose motivado. El encuentro con el unicornio lo había de alguna forma transformado. Caminó al metro distinto, y cuando salió en la parada de su casa no pudo sino fijarse en las caras de las personas que pasaban a su alrededor, como si fuese esta su primera vez rodeado de humanos. Pedro miraba árboles que siempre habían estado ahí como si se tratara de dinosaurios y quedó impresionado por el cielo, azul. Tanto le estaba gustando, que se planteó incorporar un paseo diario a su rutina, sin auriculares. «Después de poner la Roomba podría salir a respirar», se dijo. Cuando llegó a casa y la puerta se cerró detrás de él, miró sus muebles, su Roomba y su cafetera y una sensación de pesadez e incertidumbre surgieron dentro de él. El buen rollo del unicornio comenzaba a desvanecerse y Pedro no sabía cómo arreglarlo. Encendió la Roomba, pero no le ayudó. Se hizo un café de avellana rural, pero la chispa seguía sin volver. Un vacío amenazaba con monopolizar todo el cuerpo y toda la tarde del protagonista. Pensando que había dado con la solución, Pedro se levantó de un salto y se dispuso a buscar arañas por todo el piso, para tenerlas localizadas para cuando la policía encontrase su palo. Buscó en la cocina, el baño y la sala de estar, sin éxito. Desilusionado y desconcertado, Pedro se dejó caer en el sofá, y escuchando a su querida Roomba se quedó hasta el anochecer mirando las paredes blancas, a ver si alguna araña aparecía de milagro para salvar la situación.

SP: Pájaros cantando y sonidos de viento suave y naturaleza.

PP: Sonido de Roomba.

Sonido de envoltorio abriéndose. Cafetera.

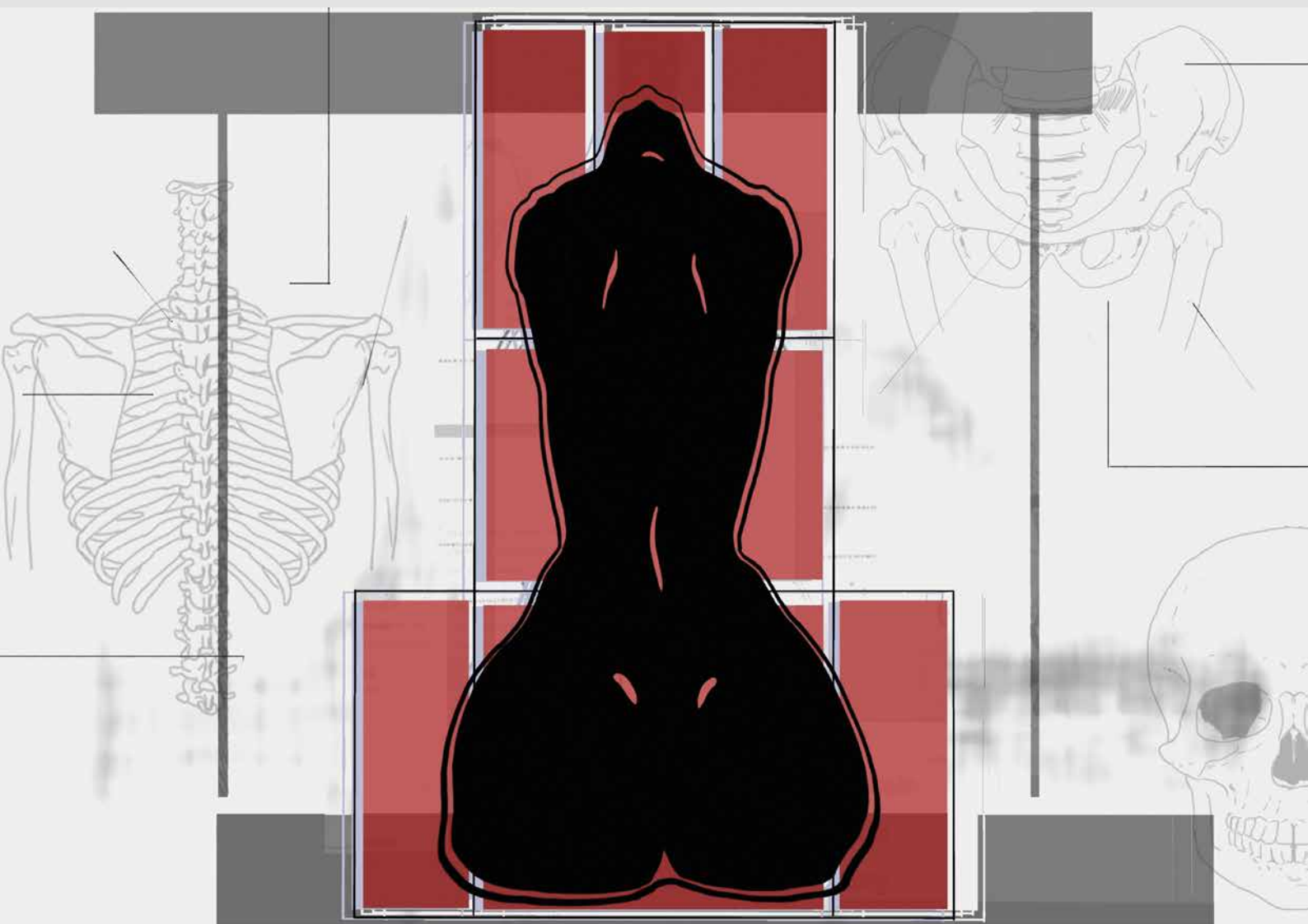
Pasos.

PP: Sonido de Roomba.

RETAULE FACTICI 3.0 (AUDIOGUIA)

de Jordi AGUT MARTÍNEZ

Il·lustració de NuR (Núria MUNTANÉ)
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

BREUS APUNTS DE RECERCA

Vaig rebre la present convocatòria de textos per a ràdio amb gran entusiasme, principalment perquè, més enllà de la seva pròpia naturalesa ja prou engrescadora, es presentava com un fantàstic encaix del meus perfils laboral i l'acadèmic i a més en un moment del tot oportú. M'explico breument. Sóc professional de les arts escèniques en l'àmbit del so. Fa molts anys que la meva tasca ha estat dedicada a l'espai sonor d'espectacles, principalment teatrals, i a més m'he graduat en Direcció Escènica i Dramatúrgia. Amb aquestes premisses sembla fàcil entendre, doncs, que escriure un «microdrama» per a ràdio ha estat per a mi una «missió» molt motivadora. Entrem en matèria.

Tot revisant la documentació sobre el Monestir de Pedralbes i veure els diferents blocs temàtics, vaig triar el bloc «Dones silenciades» d'una manera prou natural. Podriem dir allò tan recurrent de que el tema em va acabar triant a mi. Per diverses raons que tot seguit exposo.

Durant els primers apropaments a la temàtica, però, va visitar-me un conflicte. I se'm va quedar clavat. Fins a tal punt que gairebé acabo renunciant a la convocatòria. Per a mi era molt evident que aquest tema havia de ser per a una autora. Què fa un paio escrivint sobre dones silenciades? Tanmateix, la manera com vaig afrontar i superar aquest conflicte finalment va esdevenir mètode. Una reflexió de la meua companya va animar-me a continuar: «No et preocupis, també necessitem aliats». I tot seguit vaig abandonar aquesta mena d'autocensura i la meua feina va prendre dos camins principalment.

D'una banda, un alt grau d'autoexigència amb el rigor documental. Ha estat bàsicament l'obra literària de Jules Michelet, que considero sublim, *La bruixa* on l'autor descriu el que ell anomena «una cronologia moral», i on analitza com la dona de l'edat mitjana esdevé bruixa degut a la «desesperació dels temps». Voldria destacar també la recent traducció al català de l'Anna Maria Corredor.

D'altra banda, he volgut sentir també veus de dones contemporànies, vives i properes. En aquest sentit he demanat a companyes de feina reflexions personals sobre el tema, cosa que m'ha aportat matèria primera de gran valor a l'hora de farcir de contingut la meua proposta. Realment hi ha poc en aquest text de collita pròpia. No és la meua veu la que interessa.

En darrer terme va resultar clau la visita al Monestir de Pedralbes, ja que va proporcionar-me la inspiració final que va acabar de donar la forma al text. Després de la feina de documentació i tot el material

acumulat, la forma triada ha estat fonamental a l'hora de poder encabir totes les idees que m'envoltaven i al mateix temps ha ajudat a teixir la tesi que hi ha al fons. Tot i haver superat la barbàrie d'aquells temps foscos on «dones i gats eren rostits per igual», els temps actuals no estan exempts de la xacra de la violència de gènere, que ben bé podria ser una forma moderna i «limitada» a l'àmbit de la vida privada, d'aquella crema de bruixes. Segueix quedant molta feina per fer.

Bibliografia

MICHELET, Jules. *La bruixa*. Traducció d'Anna Maria Corredor. Barcelona: Edicions de 1984, s.l., 2019.

DESPENTES, Virginie. *Teoria King Kong*. (pdf) <https://n9.cl/lf5jl>.

BERNAL I CREUS, M. Carme. *Eulària d'Anzizu. Poeta, arxivera i historiadora*. Vic: Ed. Eumogràfic, 2013.

AIXALÀ I FÀBREGAS, Carme; BERNAL I CREUS, M. Carme; CASTELLANO-TRESSERRA, Anna. *Dones silenciades. El llegat de Sor Eulària Anzizu al Monestir de Pedralbes (1868-1916)*. Barcelona: Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes: Ajuntament de Barcelona. 2018.

Agraïments

Montse Amat, Núria Benet, Maria Cirici, Carlota Montesinos, Alexandra González, Virginia Melgar i Babeth Ripoll.

PERSONATGES > INTÈRPRETS

NARRADORA PRIMERA > Miranda GAS

NARRADORA SEGONA > Candela ANTON

NARRADOR > Pau ESCOBAR

JUDIT > Candela ANTON

ÀVIA DE LA JUDIT > Miranda GAS

OPERADORA 016 > Candela ANTON

DONA VIVA 1 > Miranda GAS

DONA VIVA 2 > Candela ANTON

DONA VIVA 3 > Miranda GAS

DIRECCIÓ I ESPAI SONOR > Rafel PLANA

El to i registre de les narracions pot prendre referència de les audioguies de museu però amb total llicència per abandonar el seu to neutre en el moment que s'escaigui.

NARRADOR

El conjunt d'aquest retaule pictòric, fet al tremp d'ou sobre fusta de cedre libanès, s'estructura en tres nivells. Hi ha sis panells allotjats als cossos central i superior, amb tres carrers cadascun i un bancal panoràmic que ocupa tota la llargada del retaule al nivell inferior. Encara, a banda i banda d'aquest bancal, sobresortint de l'estructura del retaule hi ha dos carrers afegits. L'obra conté, doncs, un total de nou escenes o quadres. *(Pausa.)* Si vol més informació sobre els retaules facticis premi 1.

Sona el pip de l'opció.

NARRADORA PRIMERA

Un retaule factici es compon acoblant elements de procedència diversa que en el seu origen no formaven part d'una unitat.

Pip de tornada.

NARRADORA SEGONA

Tot i que la mirada de l'espectador probablement es dirigirà en primer terme al panell central, els fets representats s'estructuren de forma cronològica en sentit ascendent. Així es configuren el viatge i el discurs i així serà descrit. Comencem.

NARRADOR

Cos o nivell inferior. Memòria.

NARRADORA PRIMERA

El bancal o predel·la central del nivell inferior representa l'infern a la Terra. Situem l'indret en una vall europea qualsevol, en un erm envoltat de boscos i conreus. Veiem una escena que gemega, apaïsada pel seu propi pes, exposada a la roent claror de les fogueres. La crueltat, el dolor que rep l'espectador a la primera llambregada l'obligaran a desviar la mirada a l'horitzó de l'escena, on al llindar de cel i terra, la llum de lluna plena dibuixa sobre els murs impertèrrits del castell la silueta de la serra anomenada la Dona Morta.

Sona un pip.

NARRADOR

Amb aquest nom es coneix la cresta que es deixa veure sobre els turons on s'assenta el castell. El seu perfil orogràfic recorda a una dona estirada. Una tradició oral molt arrelada a la comarca assegura que és la figura d'aquella camperola jove i bella que tantes vegades fou arrencada de la seva llar, presa a la força i conduïda intramurs, segrestada en motiu de qualsevol de les gresques dels senyors i de les quals en tornava cada cop més desmillorada i minvada de forces. No era difícil pensar que d'alguna d'aquestes expedicions ja no en tornaria, com així va succeir.

Sona el pip de tornada al retaule.

NARRADORA PRIMERA

Baixem de nou l'erm. A l'horror total. Dones, gats i gates són rostides per igual. Barrejades i barrejats els inquisidors, tan sorruts i enravenats com respectats i legitimats per la negror dels temps. Deliberant, jutjant, instigant, silenciament. I, és clar, fent tocaments. Corromputs fins al moll de l'os.

Sona el pip. Seguidament sentim un muntatge d'àudio amb enregistrament de l'escena de la pel·lícula Amanece que no es poco: «¿Por qué mató usted a madre, padre? Porque era muy mala». Seguidament fragments musicals d'I used to love her, de Guns'n'Roses i La mataré, de Loquillo y Trogloditas. Torna a sonar el pip.

NARRADORA SEGONA

I totes aquelles a les que la desesperació dels dies va abocar a ser incinerades vives, per massa tossudes o massa astutes o massa boniques, o massa qui sap què. D'esquerra a dreta, les desvergonyides, les guaridores, les endevines, les possesses, les amants del dimoniet de la llar, les engalipadores, les pèrfides sibil·les filles de Satanàs. Les de les nafres i els estigmes, les rebels, les guillades, les boges, les bagasses i les esgarriades. Quatre-cents anys cremades. Sembla que el cel es tanqui damunt les seves cendres voleiant al vent.

NARRADORA PRIMERA

El carrer afegit a l'esquerra vol il·lustrar-ne el prelude. La celebració dels sàbats. La unió de la revolta. Les danses epilèptiques. Una senyora festa molt multitudinària per l'època. La condueix una sacerdotessa ben jove que llueix una corona d'heura de les tombes al cap.

NARRADORA SEGONA

El carrer dret ens vol mostrar la pedra sagrada ennegrida a base de clausura i observança. El cenobi i el convent paret amb paret amb masmorres, caus d'aparedaments i cambres amb aparells de tortura per a la gestió de les qüestions de turment.

NARRADORA PRIMERA

En els marges, aquests dos panells estan rematats per ornaments daurats de motius florals. Metzines i remeis. Herbes de bruixes.

NARRADOR

Cos o nivell central.

NARRADORA PRIMERA

Al carrer central, d'una mida superior a la resta, hi veiem una noia. Es diu Judit, és al centre de la seva cambra, amb esglai al rostre mira dempeus cap a la porta de l'esquerra. Sembla molt angoixada. A la paret dreta hi penja aquest mateix retaule que ara descrivim. Al terra sota la noia, un bassal de sang i al mig d'aquest, el que sembla ser un coàgul és un fetus. Veiem com la noia té una bossa de roba a la mà esquerra. Hi porta dins el seu diari. A la part superior de la composició hi veiem un filacteri amb la inscripció: «Silentium». (Pausa.) Marqui el 016 per a saber-ne més.

Sonen tres pips i un to telefònic.

OPERADORA (veu enregistrada)

Está llamando al servicio 016, teléfono de información y asesoramiento jurídico en violencia de género, (Veu real:) 016, dígame. (Silenci.) Dígame: ¿en qué podemos ayudarle? ¿Oiga?

JUDIT

La por... la vergonya, potser el miratge que allò acabaria aviat, que era com una simple molèstia, passatgera. No voler fer patir l'àvia. No ho sé! No ho sé! Era com als malsons quan vols córrer i no pots.

El físic, anegat. Segurament aquella perplexitat. Aquell «no m'ho puc creure!» gegant. I aquell «What The Fuck!» que no m'atrevia a cridar. What the fuck! Tants cops dit per coses estúpides! Sentir la teva pròpia pell tan tibant com aliena. El pressentiment de mort després de cada visita. Recollir les teves peces de roba escampades per terra com si recollissis esquinçalls de tu mateixa. Pensar que et vols morir. Escriure-ho al teu diari.

Sona el pip.

NARRADOR

La Judit tenia només disset anys quan va conèixer un horror que no li tocava. Un horror que sembla colar-se des del bancal inferior. La Judit va ser assassinada després de ser violada per el seu propi pare, a qui tot just havia acabat de conèixer. De mare toxicòmana, havia crescut amb la seva àvia, la Inés. El dia que la noia va voler trobar el seu pare, aquesta, que el coneixia, hi va contactar a través d'alguna xarxa social. El miserable va al·legar al judici que la Judit l'havia seduït i se n'havia enamorat i que ell volia ser el primer.

Sona de nou el pip.

NARRADORA SEGONA

Al carrer esquerre hi trobem aquest sàtir contemporani, violador, abusador i potencial assassí, de manyagues paternals. Apareix a la imatge flanquejat per dos individus de molt mala junta. Priap i Tartuf. Encara més al fons, com a ombres del passat, uns quants dels sorruts d'abans en plena conxorxa. Emprimats a la vergonya de la història com a óssos ridículs, gossos lascius o garrins sotmesos. Delirant, desorientats i clarament a destemps, acaben de decretar que aquesta pèrdua d'impunitat nova de trinca que ara els assetja –a ells!– no és sinó filla del mateix diable.

NARRADORA PRIMERA

El carrer de la dreta ens mostra el gran condol. L'endemà que la mort de la Judit passi a engreixar una xifra a les notícies, el poble s'esmerçarà en compensar la seva condemna al silenci etern, amb un minut a la Plaça Major. L'u-dol de l'home-llop serà de tres dies. Encapçala la concentració popular de rebuig, la Inés. L'àvia de la Judit. Sentim-la.

Sona el pip.

AVIA INÉS

Demasiado moderna... que si yo quería ser demasiado moderna. Que dónde iba enredando con el Facebook y esas cosas, que no eran pa mi... el hijo puta de mi jefe que mire la niña como sale en el Instagram ese y va y me insinúa que igual la niña había salido a mi. El muy cabrón. Pues se le va a acabar el chollo porque después de esto me voy a poner a hablar. Porque si yo le he aguantado todo lo que le he aguantado ha sido por la niña precisamente. Mi Judit. Mi niña. Me la han matado. Y por lo visto a algunos no les parece bastante desgracia, que encima me juzgan, me culpan y me tiran a la hoguera. ¡Sí, sí a la hoguera! Así me hierve la sangre y se me quema el alma de la pena.

Sona el pip de tornada al retaule.

NARRADOR

Nivell superior. Present i futur.

NARRADORA PRIMERA

El carrer esquerre l'ocupa en la seva totalitat una pancarta en la que llegim:

«Amb totes dues mans alçades a la lluna obrim una finestra en aquest cel tancat».

NARRADORA SEGONA

Al carrer dret hi ha la Mercè Anzizu, la Hedy Lamarr, la Mary Shelley i la seva mare. Atabalades i molt enfeinades, semblen etzibar-nos una mirada que ens adverteix que no poden estar gaire per nosaltres. Son davant d'una pantalla d'ordinador. Estan actualitzant el nomenclàtor de carrers amb nom de dones mortes.

NARRADOR

Finalment, al panell que ocupa el carrer central, hi ha les dones vives. Una multitud. Damunt els seus caps s'alcen moltes pancartes. «Hereves de les dones que cremaren ahir, farem una foguera amb l'estrall i la por». Milers de veus contemporànies disposades a assolir la vindicació definitiva. Oh! Mireu! Hi torna a haver la mare de la Mary Shelley! Quina dona! No té aturador! Ella vindica i vindica! S'ha sumat a la revolta que fa progrés. Sosté una pancarta on hi ha escrit «Doneu-nos una ciència que no hagi estat una revolta». Un moment! La Mary, la Hedy i la Mercè també són aquí! Sostenen una altra pancarta: «Ens volem vives». El carrer dret ha quedat totalment buit! Al fons, una carrossa. Dins hi ha la deessa Bernarda nua mostrant el seu cony majestuós. Encapçala el seu seguici la senyoreta Despentent inflamant els ànims de les proletàries de la feminitat, proclamant la fi del sexe de la por i la humiliació. La segueixen les autoproclamades germanes putes, les monges esclaves i un exèrcit de grafiteres fent art urbà amb gargots estilitzats de vagines de tots colors.

(Pausa.) Si vol sentir les veus de les dones vives no premi cap botó. No hi ha la opció. Hi ha l'obligació.

Sona el pip. Com a rerefons d'aquestes veus, poc a poc anirà entrant l'àudio, d'El violador eres tu. Les veus podran anar apujant el volum per imposar-se a l'àudio.

DONA VIVA 1

Me'n vaig a respirar aire a la cantonada. A beure aigua clara i a saltar bassals. I a badar. A parlar en veu alta i a cridar. I ara torno. Ara torno a ventilar aquest baf insurrecte de la meva cambra pròpia. I a rentar-me bé la cara que vull treure'm la sal d'aquestes galtes irritades de tant plorar.

DONA VIVA 2

Voldria ser un lliri de la serra de color de neu, tot just badat. Però el cel em vol marcir, i jo me l'he de mirar. Sembla com si llevant o ponent volguessin, que sé jo... vinclar-me? anorrear-me? Doncs jo us ben asseguro que abans m'hi llenço. Qualsevol foc del cel que em busqui per a tornar-me cendra, em trobarà mostrant-li el meu front despert com parallamp.

L'àudio d'El violador eres tu arriba a màxim volum i va baixant.

DONA VIVA 3

Somos una anécdota en vuestra vida estrogenada. Los hay que nos llamáis compañeras, de vida, de trabajo, de actividad, pero os engañáis y nos mentís. No pasamos de anécdota. Una mala noticia, un número en un periódico. 1036 muertes desde 2003. Mujer asesinada, mujer violada, mujer despedida por quedarse embarazada. Un tanto por ciento, una estadística. Ahora os resultamos molestas simplemente porque se nos agotó el tiempo del silencio. Os incomodamos a cada rato recordando que la situación sigue sin ser justa, que la desigualdad es absoluta entre vosotros y nosotras, y así se ha perpetrado y perpetuado a lo largo de la historia, y aun hoy, nos seguís matando. Y nos llamaréis «mujer asesinada». Ni siquiera un nombre nos pertenecerá. ¿No lo veis? Este silencio debe terminar, debéis empezar a hablaros de esto, vosotros a vosotros, entre vosotros, para vosotros y por nosotras. Basta ya de mirar para otro lado.

Entra un àudio del fragment final d'un tango flamenc de La Niña de Los Peines, La Mora: «Levántate papaito, las dos y media son, levántate mi viejito, plancha tú, que mañana voy a planchar yo. Maúralo, maúralo». Finalment l'àudio de la publicitat de PlayStation: «Para vosotros jugadores». Silenci.

SITIADOS Y OTROS ENSERES

de Dámaris PIRES ROMÁN

Adaptació a partir de *La revolución*
de Sławomir Mrożek

PERSONATGES

NARRADOR

TRANSPORTISTA 1

TRANSPORTISTA 2

ARMARIO

FERNANDO

ELISA

CAMA DE IKEA

GPS

CHICA DE WALLAPOP

MESA

PP: Sonidos propios de la naturaleza de un bosque (pájaros, viento que mueve los árboles)

PP: Sonido de hacha cortando un tronco, el tronco cae y produce un gran estruendo y eco en el bosque.

SP: El sonido de bosque se va alejando y entran sonidos de hacha cortando madera, sonido de sierra manual a ritmo constante y enérgico, escoba barriendo serrín; de fondo una voz gallega que dice algo ininteligible...

El sonido del taller se va solapando con sonidos exteriores de la ciudad. Escuchamos sonidos propios de una ciudad de finales del siglo XIX (carruajes, tren de vapor etc...) y nos vamos acercando a sonidos propios de una ciudad en la actualidad.

PP: Sonido de ciudad actual, claxon, pasos, murmullos de gente, coches.

SP: Sonido de cajas.

Vengo de la familia de las Fagáceas, nací donde las lluvias solo descansan una vez por semana y la tierra sabe a musgo. Mi tatarabuelo alcanzó los 500 años, y antes de que también me sacaran del bosque, vivía junto a una madriguera de zorros, que se habían cobijado durante todo el invierno bajo mis pies.

Mi tatarabuelo fue de los primeros en ser convertido.

El maestro Mariño tenía las manos con más callos que jamás he sentido, cuando tenía un árbol delante reconocía enseguida en que mueble se convertiría.

Con mi tatarabuelo empezó el linaje de los armarios de roble más famosos de toda Galicia, y viajamos a grandes ciudades: Lisboa, Madrid, París, Barcelona, Roma, Bilbao, Mónaco... Incluso un familiar se quedó en Austria.

Mi abuelo llegó justo cuando las ciudades empezaban, y sus calles se llenaban de extraños.

La gente empezó a acumular vestidos más allá de los necesarios para el campo, y en las casas eran necesarios más de un armario, tener un armario de roble simbolizaba poder, y es entonces cuando la marca Mariño se hizo aún más famosa.

Nosotros los armarios de roble, sabemos salvaguardar lo que haya dentro de nuestras entrañas, somos robustos y discretos, y sobre todo mantenemos el olor a bosque...

TRANSPORTISTA 1

¿Subimos estas cuatro también? Si aprovechemos a subir todo por aquí, mejor que mejor. Es un séptimo y no pienso dejarme la espalda cargándolas por esa escalera tan estrecha, además tardaríamos el doble.

TRANSPORTISTA 2

Sí, sí mejor mete todas en la grúa, pero átalas bien que no se caigan.

PP: *Sonido de la ciudad a lo lejos, pasos en el pasillo*

SP: *Una voz femenina cantando una canción pop.*

SP: *Sonido de la ciudad de fondo.*

SP: *Se oyen pasos de varias personas en el pasillo.*

PP: *Sonido dentro de la habitación de pasos bruscos con botas, cajas y esfuerzo.*

Los sonidos de la ciudad van disminuyendo paulatinamente, se oye alguna ambulancia.

Los sonidos de la ciudad aumentan de nuevo (está amaneciendo), pájaros, coches, claxon, murmullo de personas.

Sonido de arrastrar una caja, ruido de la caja golpeando el suelo.

Sonido de una bolsa, sonido de tornillos que se caen al suelo. Sonido de atornillar.

Se alejan los pasos del inquilino, se oye al fondo un murmullo.

TRANSPORTISTA 1

Ya las meto yo, no te preocupes, llevo muchísimas mudanzas en el Eixample...

TRANSPORTISTA 2

No, no, espera, es demasiado peso. Saca esta, pesa una tonelada.

ARMARIO

¿Pero qué jaleo es este, quién grita tanto? ¡Hey! ¿Qué hacéis metiendo todos estos trastos aquí? No cabemos, no hay sitio para tantos en esta habitación. ¡Estáis tapando la poca luz que entra!

FERNANDO

Mierda de instrucciones IKEA, ¿qué son todos estos dibujitos?

ELISA

Déjame ver...

CAMA DE IKEA

No me sabe descifrar, soy una SONGESAND 892.412.56.

ARMARIO

¿Hablas conmigo?

CAMA DE IKEA

Consideran la palabra superior a la imagen. Pobrecillo, sufre de logocentrismo agudo, hay muchos como él.

ARMARIO

¿Con quién se supone que hablas?

CAMA DE IKEA

Yo soy una experiencia. No sabe leer la experiencia, solo busca palabras y palabras.

ARMARIO

Eso de las instrucciones son una ridiculez, cuando me construyeron a mí, solo lo podían hacer unas manos.

CAMA DE IKEA

Estabais limitados.

ARMARIO

Desde que os fabrican por piezas sois la ruina para la permanencia de los muebles.

CAMA DE IKEA

Nosotros hemos democratizado el saber, todos pueden construir, todos pueden tener un hogar de diseño.

ARMARIO

No me interesa escucharte.

CAMA DE IKEA

Somos adaptables. Nos adaptamos a los gustos, los espacios, hacemos que lo bello sea común, asequible para el bolsillo de todos.

ARMARIO

Ya he visto a alguno de vosotros por aquí... no soléis durar mucho.

CAMA DE IKEA

¡Claro, claro!

ARMARIO

Nada que dure tan poco se puede considerar útil.

CAMA DE IKEA

Eso solo lo puede decir alguien que nunca se ha salido de sus tornillos. ¿Cuándo fue la última vez que te movieron?

ARMARIO

Yo estrené este salón en el año 1918 y lo custodio desde entonces.

CAMA DE IKEA

¡Si aquí podría diseñarse un salón con triple estantería corrediza!

ARMARIO

En este salón se reunían escritores y pensadores.

CAMA DE IKEA

¡Estás tan anclado en el pasado! Te vendría bien un barniz color pastel, te daría un toque naif, combinarías con las baldosas del suelo.

ARMARIO

Rajoles hidràuliques querrás decir, son únicas, especialmente diseñadas para la familia Gaudí.

CAMA DE IKEA

¿Y quién es ese...?

Sonido interno de coche, voz del GPS dando indicaciones.

GPS

A 500 metros gira a la derecha. Te has desviado de tu destino. Estamos buscando otra ruta.

Sonido inicio de grabación de mensaje de voz.

FERNANDO

Hostia, otra vez aquí, pero si he pasado dos veces...

Hola Marta, soy Fernando el de Wallapop, ¿dónde está tu casa? No veo ninguna gasolinera.

Sonido intermitente del coche.

GPS

Buscando la mejor ruta. Sigue recto y a 300 metros gira a la izquierda.

Pasos, sonido timbre.

Sonido interfono.

A 50 metros se encuentra su destino.

Ha llegado a su destino. Ha llegado a su destino.

CHICA DE WALLAPOP

¿Hola?

FERNANDO

¿Marta?

CHICA DE WALLAPOP

Sí, sí, ya te abro.

FERNANDO

Buenas.

CHICA DE WALLAPOP

Hola, Fernando.

FERNANDO

Me perdí, lo siento.

CHICA DE WALLAPOP

Tranqui, no vi tu mensaje. Espera voy a por ella, está abajo.

FERNANDO

¿Te ayudo?

CHICA DE WALLAPOP

Qué va, no pesa nada.

FERNANDO

¿Es esta?

*Sonidos de pasos
acercándose.*

CHICA DE WALLAPOP

Sí, ¿qué te parece?

FERNANDO

Bien, bien, bueno yo no entiendo. Es un poco rara. Elisa dice que es una reliquia, no sé...

CHICA DE WALLAPOP

Sí, bueno yo la compré en una tienda de segunda mano y me dijeron que era bastante vieja, supongo que sí, a mí me encanta, pero es que este piso ya estaba amueblado y la tengo en el trastero muerta de asco.

FERNANDO

Ya, ya. Bueno.

CHICA DE WALLAPOP

Es una mesa pequeñita pero te caben cosas. Además da el pego, es muy *vintage* si quieres.

FERNANDO

¿Eran 40 pavos, no?

*En toda la secuencia
hay sonido de ciudad de
fondo.*

ELISA

Fernando, ¡este armario es demasiado alto! ¿Por qué no lo tiramos el viernes?, Es el día de sacar los trastos.

ARMARIO

Perdona, señorita, yo no soy ningún trasto.

FERNANDO

¿Y cómo lo bajamos?

ELISA

¿No se puede sacar por piezas?

ARMARIO

¡Pero qué maleducada!

FERNANDO

Pesa como un muerto.

ELISA

No sé cómo demonios lo metieron aquí.

FERNANDO

Ni idea, pero desde luego que por esta puerta no.

ELISA

Igual este es uno de esos pisos que dividieron y antes /

FERNANDO

Seguramente.

ELISA

Ven, ayúdame creo que entre los dos podemos moverlo.

ARMARIO

Hey, ¿hey, pero qué hacéis? Parad, este es mi sitio.

ELISA

Sí que pesa...

FERNANDO

Mira la de polvo que había ahí detrás, me da que nunca han barrido por aquí.

ELISA

¡Qué asco!, va déjalo ahí, mañana lo sacamos.

ARMARIO

¡Socorro, socorro!

CAMA DE IKEA

Deja de gritar. No me sientan bien los volúmenes altos.

MESA

¿Quién apagó la luz?

ARMARIO

¿Sé puede saber qué habéis hecho? Antes de que llegerais vosotros, NADIE me había movido NUNCA.

MESA

Será de noche.

CAMA DE IKEA

¿Tú que ves desde ahí?

ARMARIO

Es de día, ¿no lo oís?

MESA

Yo no oigo nada.

ARMARIO

¿Y tú quién eres?

MESA

Acabo de llegar.

CAMA DE IKEA

¿Dónde estás?

MESA

Creo que en el medio.

CAMA DE IKEA

Pero si en medio estaba yo.

MESA

Yo creo que estoy en el centro.

CAMA DE IKEA

A menos que me hayan movido, ayer estaba en el medio.

MESA

Yo recuerdo que cuando me trajeron, estabas a la izquierda.

CAMA DE IKEA

¿A tu izquierda o a la mía?

ARMARIO

¿Os podéis callar las dos? Ninguna sabe cuál es el centro.

CAMA DE IKEA

Yo soy ideal para estar en el centro.

MESA

También me puedo adaptar a estar ahí, no tengo esquinas, soy más bien ondulada.

ARMARIO

Ninguna de las dos debería estar ahí. Ese sitio le pertenece a un escritorio de nogal, estuvo ahí casi 75 años. Desgraciadamente una plaga de termitas acabó con él.

CAMA DE IKEA

¿Ves la luz del pasillo?

MESA

No veo nada.

ARMARIO

Por vuestra culpa me han movido de mi sitio.

MESA

Estás muy aferrado a tu zona de confort.

ARMARIO

Tú no tienes ni idea de las razones por las que estoy ahí.

MESA

Tu problema es creer que tiene que haber una razón para estar ahí.

CAMA DE IKEA

La verdadera virtud de la novedad es que no se impulsa a través del pasado, sino que lo transforma.

MESA

El pasado es una falacia, nos lo han construido desde paradigmas muy deterministas.

CAMA DE IKEA

Lo práctico, lo combinable, las proporciones, las distancias equilibradas: ¡eso es bienestar!

MESA

Tú también te has aferrado a una idea fija. La de-construcción nos abre la mirada al pasado interpretándolo y acepta el futuro como algo incierto.

ARMARIO

Panda de Ignorantes. Los clásicos siempre tendrán su lugar.

MESA

Lo que me define es saber sacar provecho de la bohemia, ¿entiendes? Creen que yo escondo alguna gran historia, y eso les hace sentirse especiales, dueños de un relato. Pero es una mera construcción, los grandes relatos han muerto, amigos.

CAMA DE IKEA

Os durará poco a ambos, solo lo que es práctico queda bien; lo que es entendible para todos, es realmente popular y universal. Ahí está lo revolucionario, en la novedad, en la oferta insaciable de nuevas formas, colores y combinaciones; está claro que ambos quedáis fuera. Demasiado rígidos para mi gusto. Usáis muchas palabras.

ARMARIO

Ninguno de los dos ha estado tanto tiempo aquí como para saber decidir qué es mejor.

Decidme, ¿acaso recordáis vuestros orígenes?

CAMA DE IKEA

Querido armario, desprendes un olor antipolillas y casposo que es insufrible, tienes que aceptar que los tuyos ya no tienen lugar en la ciudad. No cabéis ni en una caja...

MESA

Vivimos en una época líquida y cambiante.

CAMA DE IKEA

En eso estoy de acuerdo contigo.

MESA

Mira mis patas, ¿acaso antes eran de color verde aceituna? No. Pero ¿acaso me he negado? No. Mi identidad no está predefinida, soy cuanto quiera.

ARMARIO

Desde el principio estuve aquí, yo conozco cada rincón de este hogar. Siempre las cosas han sido así. De generación en

generación, he permanecido apoyado en la pared del centro, frente a la ventana: sé a qué hora amanece y a qué hora anochece en invierno, y en cada una de las estaciones. He guardado todos los secretos que me han confiado, ¿y ahora me vais a decir a mí, que no me adapto a los tiempos? Yo los he vivido. Vosotras no tenéis historia y os queréis hacer un hueco.

CAMA DE IKEA

Se oyen los pasos de una rata.

Por favor... Cuantísimo resentimiento.

MESA

Tienes los síntomas propios de un religioso.

CAMA DE IKEA

Estás tan cerca de extinguirte... Estás a tan solo un paso de caer por esa ventana donde te han dejado.

ARMARIO

Aunque me cayera de este séptimo piso, mi madera serviría para algo. ¿Se puede decir lo mismo de ti?

CAMA DE IKEA

Por eso mismo te equivocas, me miras y ves una cama, pero yo represento una idea, un concepto, la renovación del sistema de diseño y mobiliario de los hogares actuales.

MESA

Sois un poco sectarios...

ARMARIO

Un mueble sin historia no tiene derecho a hablar.

CAMA DE IKEA

Ya estás con tus frases.

Silencio.

MESA

Se oyen de nuevo los pasos de una rata.

La palabra no es potestad tuya. Acepta que el mundo es más ecléctico de lo que puedes llegar a comprender.

ARMARIO

Vosotros estáis infravalorando la palabra. No tenéis derecho a ocupar ningún sitio AQUÍ.

MESA

Creo que hace ya tiempo que perdiste tu lugar AQUÍ.

CAMA DE IKEA

No eres consciente de que toda esta casa está llena de mí, y hace mucho tiempo que dejaste de ser el mueble estrella. Para que te hagas una idea: los vasos, las toallas que hay dentro de ti, la alfombra del pasillo, las cortinas, los cubiertos, las sartenes, el abrecorchos, las sillas del comedor, el sofá, los cuadros del cuarto de estar... todas y cada una de esas cosas son de IKEA. Somos más. Tenemos voz y no nos moveremos hasta extendernos por cada uno de los hogares de esta ciudad. IKEA es una república independiente y está dispuesta a quedarse.

ARMARIO

¿Te has oído? Pareces Napoleón, ¿cómo te atreves a hablar de revolución?

MESA

Hasta a mí me ha sonado raro... Creo que podemos llegar a un punto medio.

CAMA DE IKEA

Ves... hasta encima de ti hay una hermana mía: de esa lámpara se calcula que al menos el 25 % de los ciudadanos de Barcelona la tienen en sus hogares. IKEA LERSTA Lámpara de pie y de lectura, con material de aluminio y referencia 001.106.40, por tan solo, 23,50 euros realmente/

MESA

¿Qué ha sido eso?

CAMA DE IKEA

No veo nada.

ARMARIO

Han vuelto a saltar los plomos. Pasa desde 1983, cuando hay más de un electrodoméstico enchufado. Deben de haber puesto el horno.

MESA

Esa época la recuerdo con cariño.

ARMARIO

El qué, ¿la movida madrileña? Vamos, por favor...

CAMA DE IKEA

Solo rescataría la utilización de algunos estampados. El resto es de muy mal gusto.

ARMARIO

Esa época trajo el desbarajuste de todos los valores conocidos.

MESA

Todavía se potenciaba la cerámica.

CAMA DE IKEA

¡Qué horror! Esas figurillas ilustrativas y tan simplistas. Esos dálmatas a la entrada de las casas. ¡Es horrible!

ARMARIO

¿Tú eres de los que creen que una obra de arte es aquella que se aleja totalmente de la naturaleza?

MESA

Yo tengo algo que decir.

CAMA DE IKEA

Querido... Soy de los que creen que los tiempos han cambiado: si quieres ver un paisaje, haz una fotografía o vete de vacaciones; es absurdo replicar la realidad.

MESA

Yo soy más de las vanguardias.

CAMA DE IKEA

Apenas unos añitos y extinguidas, amiga.

ARMARIO

Otra época de blasfemias.

CAMA DE IKEA

Deberías hacértelo mirar...

MESA

Yo creo que a pesar de que duraron poco, fueron relevantes. ¿Sigo en el centro?

CAMA DE IKEA

Creo que yo estoy en el medio.

ARMARIO

Ambas estáis en las esquinas, ¿no os acordáis?

MESA

No recuerdo dónde estabas tú.

CAMA DE IKEA

Siempre ha estado en el mismo sitio.

MESA

Pero estuvo a punto de caer, ¿no?

CAMA DE IKEA

Casi, pero por desgracia no lo hizo...

ARMARIO

Sigo aquí; si queréis planear un asesinato, sed más discretas...

CAMA DE IKEA

Ves, su voz viene del fondo.

MESA

Yo lo noto, creo que lo debo de tener cerca.

CAMA DE IKEA

¿Crees que si me pusieran en el medio quedaría bien?

MESA

Es posible.

ARMARIO

¿Qué ha sido eso?

MESA

Sí, yo también lo oí.

ARMARIO

¿Alguien abrió la puerta?

MESA

No.

ARMARIO

¿Entonces?

CAMA DE IKEA

Se te habrá caído una rama...

ARMARIO

¡Estúpida!

MESA

Sí, ¿no será un gato?... No tengo buenas experiencias con los gatos.

ARMARIO

Me tienen que sacar de aquí, con un golpe puedo caerme.

CAMA DE IKEA

Parecía peludo.

MESA

¿Era peludo?

CAMA DE IKEA

No lo sé, pero me ha pasado por encima.

MESA

¿Te ha rozado o te ha pasado por encima?

ARMARIO

Estaba húmedo.

CAMA DE IKEA

No os mováis, sigue por aquí.

ARMARIO

Silencio.

MESA

No hagáis ruido.

CAMA DE IKEA

Viene del fondo.

ARMARIO

Creo que hay varias.

MESA

¿Varías qué?

CAMA DE IKEA

¿Quién estaba a mi lado? Siento algo detrás.

MESA

¡Mierda! Si detrás estaba yo, viene aquí entonces...

ARMARIO

Seguro que lo habéis traído vosotras.

CAMA DE IKEA

Imposible, soy impoluta.

MESA

Lo estoy sintiendo.

ARMARIO

Yo también.

CAMA DE IKEA

Y yo...

ARMARIO

¡No os mováis!

||

El sonido de la ciudad de fondo va progresivamente apagándose.

A LES PORTES DE LA CIUTAT

de Sadurní VERGÉS VILELLA

per al Grup de Teatre del Centre Penitenciari de Lledoners

PERSONATGES

L'obra consta de vuit personatges. Tres parlen en català, tres en castellà i dos combinen els dos idiomes. Aquesta combinació idiomàtica correspon a la idiosincràsia dels vuit interns que constituïen el Grup de Teatre de la presó de Lledoners quan l'obra es va escriure a principis de 2020. Quan finalment es pugui llegir en públic haurà passat gairebé un any de la seva escriptura, i per tant és probable que alguns d'aquests interns ja no estiguin a la presó i n'hi hagi de nous. El text que finalment es llegirà s'adaptarà a les necessitats idiomàtiques de la combinació final dels vuit interns que el llegiran^{*1}.

Cada personatge té nom de vent:

TRAMUNTANA > Candela ANTON

GREGAL > Pau ESCOBAR

LEVANTE > Miranda GAS

SIROCO > Pau ESCOBAR

MEDIODÍA > Candela ANTON

GARBÍ > Miranda GAS

CÉFIRO > Rafel PLANA

MESTRAL > Maria PUIG

Cada personatge és un guerrer acampat amb el seu exèrcit davant d'una de les vuit portes de la Ciutat on volen entrar. Porten temps acampats i els seus soldats estan nerviosos. Tenen diversitat d'opinions sobre com actuar. Finalment s'han reunit per prendre una decisió.

DIRECCIÓ I ESPAI SONOR > Rafel PLANA

*. A causa de les restriccions sanitàries per la Covid-19, quan finalment s'emeta el programa el novembre de 2020 els interns del C.P. Lledoners no poden participar en la lectura i el text és llegit per actors professionals. Es preveu que quan millorin les condicions sanitàries els interns que en aquell moment formin part del Grup de Teatre del C. P. Lledoners faran una lectura del text. Per aquest motiu s'ha optat per no posar el nom dels intèrprets, ja que en la data de publicació del text es desconeix qui seran.

TRAMUNTANA

Aquí Tramuntana, acampat amb el meu exèrcit a la Porta del Nord.

MEDIODÍA

Aquí Mediodía, acampado con mi ejército en la Puerta del Sur.

GARBÍ

Aquí Garbí, acampat amb el meu exèrcit a la Porta del Sud-oest.

LEVANTE

Aquí Levante, acampado con mi ejército en la Puerta del Este.

MESTRAL

Aquí Mestral, acampat amb el meu exèrcit a la Porta del Nord-oest.

SIROCO

Aquí Siroco, acampado con mi ejército en la Puerta del Sudeste.

CÉFIRO

Aquí Céfiro, acampado con mi ejército en la Puerta del Oeste.

GREGAL

I aquí Gregal, acampat amb el meu exèrcit a la Porta del Nord-est. Germans, m'alegro que finalment ens haguem reunit tots vuit. Ens cal ordinar una estratègia comuna.

TRAMUNTANA

Nuestras tropas están impacientes.

MESTRAL

Ja fa tres mesos que estem acampats davant de les vuit portes d'aquesta Ciutat que té fama d'inexpugnable.

SIROCO

Mis soldados acampados en Sudeste están cansados, pero no permito que el sueño les cierre los ojos.

GARBÍ

Aviat tindrem problemes per controlar les seves ànsies d'acció. Estan molt nerviosos.

MEDIODÍA

Algunos nos empiezan a acusar de cobardes.

GREGAL

Llençar-se contra les portes ara seria un suïcidi.

TRAMUNTANA

Si no m'haguéssiu frenat, jo ja estaria a dins.

LEVANTE

Milhomes...

MESTRAL

Diuen que la Porta del Nord-oest és la més ben guardada, però els meus espies afirmen que no és cert. M'informen que els de la Ciutat ens volen fer creure que són més forts del que en realitat són.

MEDIODÍA

Yo también envié espías a explorar la Puerta del Sur, donde estoy acampado con mi hueste.

GREGAL

Quines noves t'han dut?

MEDIODÍA

No han vuelto todavía.

GREGAL

Quan fa que els vas enviar?

MEDIODÍA

Demasiado tiempo.

CÉFIRO

Los mensajeros que envié no tuvieron mejor suerte.

SIROCO

Los habrán matado a todos.

LEVANTE

O sobornado.

CÉFIRO

Confío en ellos.

MESTRAL

Els deuen tenir captius.

TRAMUNTANA

O te han traicionado.

GARBÍ

O t'han oblidat.

SIROCO

No volverán.

CÉFIRO

Volverán.

LEVANTE

Inocente...

TRAMUNTANA

No podemos fiarnos de ellos.

MEDIODÍA

Fuimos ingenuos.

MESTRAL

De què serveix lamentar-se ara? Els de la Ciutat aprofiten el nostre desconcert per dividir-nos.

TRAMUNTANA

Si me hubiérais dejado...

GREGAL

No estem a punt.

MEDIODÍA

Nos sobran las fuerzas.

GARBÍ

Ahir una euga desbocada va llençar-se de cap al riu. Tal era la seva ànsia per emprendre la batalla. Va preferir ofegar-se abans d'anar-se esllanguint aquí fora.

MEDIODÍA

Siempre esperando el momento oportuno, siempre esperando que los de dentro den un paso en falso.

LEVANTE

Nadie dijo que entrar sería fácil.

CÉFIRO

Que bien nos iría si el Guerrero Supremo estuviera entre nosotros.

MESTRAL

Té feina en batalles estrangeres.

GREGAL

El Guerrer Suprem està aconseguint grans victòries a l'estranger. Està fent aliats i sumant forces. Quan torni i s'uneixi a nosaltres vuit, serà el moment d'entrar.

SIROCO

Las batallas en el extranjero no van a terminar nunca.

TRAMUNTANA

I si li troba gust guanyant batalles a l'estranger?

GARBÍ

I si decideix abandonar-nos?

GREGAL

No ens abandonarà.

LEVANTE

No sabem quan tornarà, ni amb quina força.

MEDIODÍA

Debemos centrarnos en nosotros.

TRAMUNTANA

Els soldats estan furiosos... i les eugues treuen escuma per la boca.

GREGAL

Potser els missatgers tornaran.

MESTRAL

Potser ens duren bones noves. Potser signarem una treva.

SIROCO

No volverán.

CÉFIRO

El Oráculo de la Cueva nos dijo que le esperaríamos. Vendrán tiempos más propicios.

GARBÍ

Els meus cavalls esbufeguen, cansats de no fer res, i amb la humitat i la falta d'ús se m'esmussen les espases.

CÉFIRO

No podemos ignorar el Oráculo de la Cueva. No ha llegado el momento todavía. Hay que esperar.

TRAMUNTANA

¿Tres meses más?

LEVANTE

Mis hombres quieren ver a sus familias.

MEDIODÍA

Tres meses acampados sientan como tres años.

CÉFIRO

Cuando el Oráculo salga de la cueva nos dará instrucciones precisas sobre cómo proceder. No olvidéis que es un ser iluminado, un ser de luz. Y, lo más importante, nos traerá la fórmula para entrar en la Ciudad sin provocar un baño de sangre.

GARBÍ

No crec en la màgia.

LEVANTE

¿Pero quién habla de magia?

GREGAL

Moderem-nos, germans.

GARBÍ

Només crec en el que veig, i el que veig són vuit hosts germanes morint de fàstic, avorriment i impotència davant de les vuit portes d'aquesta Ciutat.

GREGAL

Les portes són inexpugnables. Ja us he dit que ens cal una estratègia comuna.

MESTRAL

Penso que les portes estan fetes de fusta corcada i que si ens unim les podrem tombar. Els seus escuts no són de ferro, són fets d'una pell de brau fàcil de travessar. La seva força és un miratge. Ens volen captius d'una mentida.

SIROCO

Mi ejército en la Puerta del Sudeste me exige una respuesta.

GREGAL

Ha de tornar el Guerrer Suprem de l'estranger amb reforços.

CÉFIRO

Debemos esperar al Oráculo de la Cueva.

GARBÍ

He de pacificar els meus homes, no acceptaran qualsevol resposta.

GREGAL

Per això hem de consensuar una resposta.

LEVANTE

Nos estamos quedando sin comida, mi huete tiene necesidades más inmediatas antes que atacar.

MESTRAL

La manca de menjar també provoca estralls entre els meus homes.

CÉFIRO

Con el estómago vacío, mis soldados se negarán a luchar.

TRAMUNTANA

Los míos harán lo que haga falta para pasar a la acción, aunque en el intento mueran de hambre. No me quito de la cabeza sus alaridos. Quieren sangre.

MEDIODÍA

Si atacamos todos a la vez, la Ciudad caerá.

GREGAL

Primer hem d'esperar que \

CÉFIRO

Primero hay que \

TRAMUNTANA

Tots alhora i cauran les vuit portes!

CÉFIRO

Llega el invierno, debemos tenerlo todo preparado para la primavera. Entonces mis mensajeros habrán vuelto.

SIROCO

Mis soldados se pasan el día jugando a los dados y bebiendo. Están perdiendo la práctica. Pronto no darán miedo a nadie. Desde que acampamos, las horas se juntan con los días y los días con los meses. Son jóvenes y quieren ser recordados por sus agallas. Necesitan pasar a la acción. ¿Por qué nos has reunido, hermano Gregal? ¿Vas a dar tú la orden de derribar las puertas de la Ciudad?

GREGAL

Tingues paciència.

SIROCO

Nos sobra la paciencia.

GREGAL

D'aquí a un temps t'adonaràs que tenir paciència haurà valgut la pena.

MEDIODÍA

Dentro de la Ciudad nos esperan comidas succulentas, la mejor sidra escanciada por bellas muchachas, vestidos de seda, estancias recubiertas de terciopelo, joyas relucientes y baile, mucho baile.

LEVANTE

O veneno en la bebida y traidores en las esquinas con el cuchillo escondido entre la ropa.

TRAMUNTANA

Prefiero arriesgarme antes que seguir esperando aquí fuera.

CÉFIRO

Yo prefiero añadir la prudencia a la paciencia.

MEDIODÍA

Que la prudencia no nos convierta a todos en traidores.

GARBÍ

No sabeu com desitjo enderrocar aquella maleïda Porta del Sud-oest.

TRAMUNTANA

¡Tomemos la Ciudad de una vez!

CÉFIRO

¿Y si lo mejor de la Ciudad es la «idea de ciudad»? ¿Y si, una vez dentro, nos decepciona?

GREGAL

No sabem amb exactitud què ens espera dins.

MESTRAL

I malgrat tot no podem deixar de somiar d'entrar-hi.

GARBÍ

No ho sabrem si no ho intentem.

SIROCO

Lo que me espere allí dentro será mejor que vivir en la intemperie de este llano.

MEDIODÍA

Cualquier cosa será mejor que este maldito campamento.

LEVANTE

No echaré de menos mi tienda. Tengo la espalda destrozada.

MESTRAL

Cal analitzar la situació amb el cap fred i no permetre que l'ego ens domini. Hem de planificar bé l'atac.

GREGAL

Reunir-nos tots vuit ha de ser el primer pas.

MESTRAL

Un primer pas de molts que han de venir. Resiliència.

GREGAL

Que el vigor comprensible de la vostra joventut no ho espatlli.

GARBÍ

Els meus homes s'estan rebel·lant contra mi.

SIROCO

No quiero ser víctima de la ira de mis propios soldados.

TRAMUNTANA

Menos hablar y más hacer. Entremos.

CÉFIRO

No tenemos instrucciones precisas.

TRAMUNTANA

¡Abajo la Puerta del Norte!

MEDIODÍA

¡Abajo la Puerta del Sur!

SIROCO

Las calles de la ciudad serán nuestras. Después, la felicidad.

LEVANTE

Si alguien ataca por su cuenta, nos destruirán a todos. Sus hombres nos están esperando en las garitas, detrás de las aspilleras, ocultos en las almenas.

MESTRAL

Els guardians de l'alcàsser deuen estar amagats i tremolen quan pensen en nosaltres. Hem de planificar-ho bé.

LEVANTE

Si los mensajeros no nos han traicionado y no nos revientan el plan.

CÉFIRO

Os recuerdo que el Oráculo de la Cueva dijo que esperaríamos.

GREGAL

El nostre Guerrer Suprem tornarà en qualsevol moment.

GARBÍ

Tens por? (*Pausa.*) Teniu por? (*Pausa.*) Perquè jo sí que en tinc. Crec que és important que ho reconeguem. Però ho vull fer igualment.

MEDIODÍA

Lo haremos por nosotros y por nuestras familias.

SIROCO

Por los que están dispuestos a dejarlo todo para entrar.

MESTRAL

Pels que van somiar que entrarien i no hi van ser a temps.

CÉFIRO

Por los que vendrán y ya nacerán dentro.

LEVANTE

Tendremos que explicarles cómo logramos entrar.

TRAMUNTANA

Batallitas de abuelos...

GREGAL

Feliços dins de la Ciutat, els nostres descendents explicaran com vam patir aquí fora, la llarga espera, la pols que aixecaven els cavalls, com si es tractés d'una llegenda.

MESTRAL

Celebraran el Dia de l'Entrada un cop a l'any, i serà festiu.

LEVANTE

Nuestros descendientes se regalarán flores y se subirán en las tarimas para leer poemas.

SIROCO

Recordarán el tiempo que estuvimos en este campamento congregados, esperando el momento de entrar.

MEDIODÍA

Ese momento que nunca llegaba porque esperábamos no sé qué...

TRAMUNTANA

O no sé a quién.

MEDIODÍA

El momento que se alargó innecesariamente.

MESTRAL

Perquè estàvem cuidant-nos i acumulant forces.

SIROCO

Y no nos dábamos cuenta de que teníamos fuerza de sobra para derrumbar esas puertas podridas...

GREGAL

Els missatgers ens han fallat i no tenim informació precisa encara.

GARBÍ

No calen missatgers per saber que la resistència d'aquestes portes és proporcional a la nostra por d'entrar.

TRAMUNTANA

No aguantaré mucho más aquí fuera. Oigo a mis hombres enloquecidos, silbando como serpientes al sol del mediodía.

MEDIODÍA

Yo ya no aguanto el relinchar de los caballos.

GREGAL

Us falta experiència per disciplinar-los?

MEDIODÍA

¿Perdón?

GREGAL

Els cavalls. Els homes. No podeu disciplinar-los?

MEDIODÍA

Es que no sé si quiero disciplinarlos.

GREGAL

Ara no ho veieu tots igual, però el temps juga a favor nostre. Com més junts estiguem en això, més possibilitats de guanyar.

SIROCO

Como grupo siempre seremos conservadores.

MESTRAL

Perquè tendim a protegir-nos.

LEVANTE

O a despellejarnos.

MEDIODÍA

O a volver a esperar. Maldita prudencia.

TRAMUNTANA

Solo quiero saber si me vais a traicionar cuando ataque la Puerta del Norte con mi destacamento.

MEDIODÍA

Cuenta conmigo.

GARBÍ

I amb mi. Però si no ens segueixen els altres, estem perduts.

MEDIODÍA

No dejo de pensar en lo que nos espera dentro. En las presas serviles de mi lanza.

TRAMUNTANA

Eso si no reducimos la Ciudad a escombros, como merece.

GREGAL

Admiro el vostre ímpetu, però encara no tenim notícies del Guerrer Suprem i fou idea seva que l'esperéssim. Us prego una mica de serenitat.

CÉFIRO

Y nuestro Oráculo de la Cueva sigue sin hablar.

TRAMUNTANA

¡Menudo Oráculo!

CÉFIRO

El Oráculo pide tiempo. Nunca fue amigo de las prisas. Las prisas sí que nos pueden traicionar.

SIROCO

En su cueva no pasa el tiempo.

MESTRAL

El nostre temps es va aturar quan vam muntar els campaments davant de les portes de la Ciutat.

LEVANTE

Dentro de la ciudad fortificada el tiempo transcurre con normalidad.

TRAMUNTANA

Quiero que me devuelvan el tiempo.

MEDIODÍA

Todo se acelerará cuando derribemos las puertas.

GREGAL

Germans, tinc els mateixos anhels d'entrar-hi que vosaltres, però no veig que hi hagi unanimitat. Un pas en fals seria fatal.

CÉFIRO

Debemos ir juntos o no lo conseguiremos.

SIROCO

Mis caballos están olvidando cómo galopar.

TRAMUNTANA

A mis yeguas les hierve la sangre.

GARBÍ

Els eixos dels carros es rovellen per la falta d'ús.

LEVANTE

El invierno ya empieza a acechar.

GREGAL

El Guerrer Suprem deu estar a punt d'arribar de l'estranger.

CÉFIRO

El Oráculo de la Cueva estará a punto de salir.

GREGAL

És qüestió de dies, germans.

MESTRAL

Dies que es tornen anys, i que tindran recompensa. Però, fins quan?

MEDIODÍA

¿Hasta cuándo?

LEVANTE

Dios, ¿hasta cuándo?

SIROCO

¿Hasta cuándo?

CÉFIRO

¿Hasta cuándo?

GREGAL

Fins quan?

GARBÍ

Fins quan?

TRAMUNTANA

Fins quan?

TOTS (*desordenadament*)

Fins quan? ¿Hasta cuándo? Fins quan? Fins quan? ¿Hasta cuándo?

Fins quan?...

||

EL MIRALL DE LES ÀNIMES SIMPLES I ANIQUILADES

d'Andrea BEL ROSET

En referència a l'obra mística
de Margarita Porète, 1250-1310

PERSONATGES > INTÈRPRETS

NOIA > Miranda GAS

MONJA > Candela ANTON

SPIRIT > Candela ANTON

USUARI > Pau ESCOBAR

DIRECCIÓ I ESPAI SONOR > Rafael PLANA

La sala d'espera d'una consulta del metge. Hi ha una noia que espera a ser atesa.

NOIA

Va ser aquí, en aquesta saleta d'espera de la consulta del metge on vaig tenir el primer contacte amb una monja. No ho sé, em va semblar exòtic, una situació estranya. La dona es va asseure al meu costat i em a començar a fer unes preguntes:

MONJA

Fa molta estona que esperes?

NOIA

No, uns quinze minuts.

MONJA

La doctora sempre dedica molta estona als seus pacients, i no ho crítico, em sembla bé. Per això sempre vinc més tard de l'hora que tinc de visita. Sé que m'hauré d'esperar igualment.

NOIA

Aquesta senyora no té cap problema, vaig pensar, se la veia amb molta energia, no estava gens preocupada, deu ser una visita rutinària. Vam estar parlant una estona fins que em va preguntar si hi havia alguna cosa que em turmentés, alguna cosa que m'inquietés. Jo li vaig respondre que no, que no tenia cap mena de «turment» estany.

NOIA

No, no em preocupa res especialment.

MONJA

I què hi fas al metge?

NOIA

És una visita rutinària.

MONJA

I no et preocupa el que pugui passar a dins de la consulta?

NOIA

No, què hauria de passar-me?

MONJA

No ho sé, només era un dir. Et veig una mica, et veig una mica distant, no ho sé com si tinguessis el pensament en un altre lloc.

NOIA

La veritat, la veritat és que estic una mica nerviosa, fa poc em van fer un encàrrec.

MONJA

Un encàrrec?

NOIA

He d'escriure el guió per a un videojoc. Estic una mica confusa.

MONJA

Per què?

NOIA

L'entrega és aviat i no sé encara com ho acabaré de lligar.

MONJA

I què és el que et preocupa?

NOIA

Que sigui massa obvi, que sigui una de tantes històries, un videojoc més dins del mar dels videojocs de ciència ficció, sense cap mena de tret especial, una estrelleta més dins de l'univers que passa desapercebuda.

MONJA

No diguis això! Però la teva història... la del videojoc, de què tracta?

NOIA

Així dit de cop i volta sonarà una mica típic, una mica clixé.

MONJA

No pateixis, digues.

NOIA

Va sobre la fi del món: l'apocalipsi.

Un tub com de llums de colors, sons de veus en molts idiomes com pregàries llunyanes. I després una música new-age com d'ascensor estrany.

SPIRIT

Benvingut a l'univers paral·lel 10.5. Gràcies per la seva existència. Hola, estem molt feliços de que sigui aquí.

USUARI

Hola?

SPIRIT

Ara li farem unes preguntes. Vostè haurà de respondre amb sí, no, o desenvolupar la resposta. D'acord?

USUARI

D'acord.

Tornem a la saleta d'espera.

MONJA

I la teva història, la del videojoc, de què tracta?

NOIA

Sobre la fi del món, l'apocalipsi.

MONJA

Va de zombis?

NOIA

No (*riu*). Representa que un meteorit ha impactat sobre la Terra i després es destrueix. Llavors alguns humans a conseqüència de l'energia alliberada pel xoc aconsegueixen passar a universos paral·lels, en múltiples temporalitats presents i passades. Però els mons on es troben ara també van ser destruïts en el passat. Són com mons fantasma, llocs que s'han destruït però segueixen amb vida.

MONJA

A veure si ho he entès: la Terra es destrueix, la gent es teletransporta a universos paral·lels i a més a més aquests universos també han estat destruïts?

NOIA

Sí.

MONJA

Ho veig una mica enrevessat, la veritat.

NOIA

Aquesta és la història marc. Després els jugadors tenen uns objectius.

MONJA

Han de disparar a algú?

NOIA

No, no. Uns objectius generals, dins del joc. No ho sé, com ara aconseguir proves, recollir objectes, trobar-se amb personatges que els hi revelen informació... Per aconseguir passar d'un món a l'altre.

MONJA

Aquesta gent, la que es troba als universos paral·lels, què fan?

NOIA

És com un trencaclosques: han de descobrir quin és la causa de la fi del món on es troben en aquell moment.

MONJA

I quan ho descobreixen?

NOIA

Passen al següent nivell.

Retorna la música new-age i les veus llunyanes.

SPIRIT

Inici del període de preguntes, ronda 1. Univers 10.5, usuari enquestat 314: Ha somiat amb esperits últimament?

USUARI

Què?

SPIRIT

Si ha tingut somnis on apareguin formes antropomòrfiques de dimensions indeterminades, en forma de presències, veus, o representacions més o menys translúcides de cossos humans de caràcter hologràfic?

USUARI

No, la veritat no.

SPIRIT

Vostè té por?

USUARI

Por?

SPIRIT

Sí, por?

USUARI

Però, por... de què?

SPIRIT

Por, por en general.

USUARI

No ho entenc.

SPIRIT

No ha d'entendre res, limití's a respondre les preguntes.

USUARI

Sí.

SPIRIT

De què?

USUARI

Però...?

SPIRIT

De què té por, usuari 314?

USUARI

De la mort.

SPIRIT

De la mort.

USUARI

Sí.

SPIRIT

Des de quan?

USUARI

Com que des de quan? No ho sé.

SPIRIT

Des que era petit, des que es va morir algun familiar, des que va veure morir el seu gos, un llangardaix travessat amb un pal, el cap d'un gall a la secció de congelats... /

USUARI

No ho sé/

SPIRIT (*Es posa intensa.*)

O des que es va emetre l'anunci global de la data i hora de la fi del món?

USUARI

Doncs no ho sé, en algun moment entre tot això que ha dit.

SPIRIT

Molt bé.

USUARI (*dubtant*)

Sí.

//

MONJA

Fa poc vaig veure unes fotos de Mart.

NOIA

De Mart?

MONJA

Sí, a internet.

NOIA

Les monges teniu internet?

MONJA

Sí, i una sala d'ordinadors. Què et penses que vivim encallades al segle XIV?

NOIA

No, perdona. No volia/

MONJA

Eren unes fotos espectaculars, les havien fet dos robots autopilotats: l'Spirit i l'Opportunity.

NOIA

Spirit? Què són? Els noms dels genets de l'apocalipsi?

MONJA

No, de debò, són els noms dels robots de la NASA.

NOIA

No em crec que es diguin així dos robots.

MONJA

Doncs s'ho diuen, no m'ho invento. Busquen vestigis d'existència d'aigua.

NOIA

I com ho sap tot això?

MONJA

Llegeixo.

NOIA

I n'han trobat, d'aigua?

//Torna la música new-age.

SPIRIT

Bé, quan vam anunciar que el món s'acabaria el 14 d'octubre a les 17 i 32 (fus horari del meridià de Greenwich) a causa de l'impacte d'un meteorit de dimensions similars a les del planeta Terra, resultant d'un cúmul d'explosions incontrolables a l'òrbita de Júpiter, què va pensar?

USUARI

Perdoni, podria repetir la pregunta?

SPIRIT

Sí. (*Torna a repetir la pregunta exactament igual com ho ha fet abans:*) Quan vam anunciar que el món s'acabaria el 14 d'octubre a les 17 i 32 (fus horari del meridià de Greenwich) a causa de l'impacte d'un meteorit de dimensions similars a les del planeta Terra, resultant d'un cúmul d'explosions incontrolables a l'òrbita de Júpiter, què va pensar?

USUARI

Que no tenia menjar a la nevera.

SPIRIT

Va pensar que no tenia menjar a la nevera.

USUARI

Sí.

SPIRIT

I no va trucar a la seva àvia?

USUARI

No.

SPIRIT

A algun amic? No va encendre cap espelma i va pregar a algun deu, deessa o divinitat terrestre, extrahumana o suprasensible?

USUARI

No.

SPIRIT

I què va fer?

USUARI

Vaig sortir de casa i vaig anar a la fruiteria de sota. No ho sé, em va venir de gust un suc de taronja.

//Consulta del metge.

NOIA

I els àliens?

Aliens? Quins aliens?

NOIA

Els han trobat? Si hi havia aigua a Mart vol dir que hi ha vida. Si hi ha vida: aliens!

MONJA

No.

NOIA

No?

MONJA

No. Han trobat vestigis de rius subterranis però no d'aigua, i no han trobat res que s'assembli a vida, de moment.

NOIA

De moment?

MONJA

Però hi ha unes fotos, els robots, l'Spirit i l'Opportunity han fet fotos de la superfície de Mart i són espectaculars.

NOIA

Espectaculars?

MONJA

Sí, quan les vaig veure em van fer por.

NOIA

Por? Per què?

MONJA

S'assemblaven tant a la Terra, als deserts... Les roques de les muntanyes, els colors, eren tan reals.

NOIA

I què va fer?

MONJA

Què vaig fer? Què vols dir?

NOIA

Va renegar de la fe?

MONJA

No.

NOIA

No?

MONJA

Simplement vaig pensar que si mai s'acabés el món, que si s'extingissin totes les espècies i s'evaporés tota l'aigua de la Terra, al final el que quedaria seria bonic, un llac sec vermell i immens, com la superfície de Mart.

Música new-age.

SPIRIT

Bé, i què va passar a la fruiteria?

USUARI

L'home que sempre és darrere el taulell no hi era.

SPIRIT

I on era?

USUARI

Estava darrere la cortina de plàstic de colors del magatzem.

SPIRIT

I?

USUARI

Resava.

SPIRIT

Resava.

USUARI

Sí, vaig suposar que resava pel murmuri de la seva veu, per com ho feia. Com si li parlés a algú en veu baixa, a cau d'orella.

SPIRIT

I què li va dir?

USUARI

Res.

SPIRIT

Com que «res»?

USUARI

No vaig voler molestar-lo. A més em venia molt de gust el suc i no volia perdre el temps.

SPIRIT

I què va fer? Va robar les taronges?

USUARI

No, vaig agafar-les i vaig deixar les monedes en silenci a sobre de la caixa.

SPIRIT

I després?

USUARI

Després vaig marxar.

SPIRIT

On?

USUARI

A casa.

SPIRIT

I no va tenir por?

USUARI

De què?

SPIRIT

De que s'acabés el món.

USUARI

No.

SPIRIT

No?

USUARI

Vaig pensar que aquell anunci en realitat era una estratègia de màrqueting perquè la gent comprés més. Creient que només els quedaven uns mesos de vida buidarien tots els diners del banc i se'ls gastarien en collonades.

SPIRIT

Collonades? Quin tipus de collonades?

USUARI

Sí, no ho sé, coses immediates: una butaca de massatges, retoladors de purpurina, una piscina de boles, coses, coses diverses i inútils.

SPIRIT

I després què va fer? Quan var arribar a casa vull dir.

USUARI

Em vaig beure el suc de taronja.

SPIRIT

I estava bo?

USUARI

Sí.

//

MONJA

Com t'imaginaves la fi del món?

NOIA

De quin món?

MONJA

Del món, del teu món.

NOIA

Una catàstrofe.

MONJA

Com ara?

NOIA

Que et deixi la teva parella, per WhatsApp. O que et truqui i et digui:

«La nostra relació és insostenible, contamina massa, no pot ser que haguem d'agafar un avió cada setmana per poder veure'ns. Saps que per cada hora de trajecte s'emeten 8.000 quilos de diòxid de carboni?». I que després pengi i no en tornis a saber res mai més.

Simulació.

NOIA

Hi hauria infinites combinacions, infinits universos, possibilitats.

Un seria una parella que balla. Dins d'un desert de color blau i lila, sota un cel verd brillant ple de cactus.

S'introdueix una música electrònica de videojoc.

NOIA

Com hem arribat fins aquí?

USUARI

Hem de descobrir com s'ha acabat el nostre món.

NOIA

On són els indicis.

USUARI

Hi ha cactus, i el cel és verd.

NOIA

Les roques són liles. Potser va ser una explosió nuclear.

NOIA

I els cactus?

USUARI

Què passa amb els cactus?

NOIA

Els cactus segueixen vius, són l'únic que ha mantingut el seu color original.

USUARI

Deuen haver desenvolupat una resistència a la radiació.

Consulta del metge.

MONJA

Saps que davant d'una catàstrofe la gent, la gent comença a creure en alguna cosa? Com que ja no els queda res, quan ja no tenen diners als comptes bancaris, quan ja han perdut tot el que tenien recuperen una mena d'esperança estranya, una esperança que havien oblidat, i resen. Murmuren en llengües diverses, recuperen pregàries d'algun racó remot de la memòria, paraules que no recordaven saber però que ara repeteixen com si tinguessin algun poder, algun efecte.

No crec que resar serveixi de res en aquestes situacions, només serveix per mantenir la calma abans que d'un moment a l'altre tot exploti i que el teu món comenci a cremar a poc a poc per acabar convertint-se en un desert, en un desert immens i vermell, com la superfície de Mart.

NOIA

I ara?

MONJA

Ara la metgessa obrirà la porta de la consulta, i et teletransportaràs al següent univers.

Torna la música new-age i les veus estranyes.

SPIRIT

Benvinguda a l'univers paral·lel 37.6. Gràcies per la seva existència. Estem molt feliços de que sigui aquí.

La música new-age va en augment així com les veus estranyes.

